

Onderwijsplan Innovatief Islamitisch Primair Onderwijs

Islamitisch Primair Onderwijs

SIION, september 2024

Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
Rollen op het gebied van islamitisch primair onderwijs	4
DEUGDELIJKHEIDSEISEN	5
D1 - Inhoud van het onderwijs: Burgerschapsonderwijs	5
D2 - Leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de voorzieningen daarvoor	6
Handelingsgericht werken - HGW	6
Ondersteuningsstructuur	7
Basisondersteuning op Basisschool Aida Den Haag	7
Extra Ondersteuning.....	8
Taalbeleid op Basisschool Aida Den Haag	8
D3 - Inrichting van het onderwijs: Zicht op ontwikkeling van de leerlingen.....	9
Ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie	10
D4 - Inrichting van het onderwijs: de onderwijstijd	10
Jaarplanning Basisschool AIDA 2024-2025.....	12
D5 - Inhoud van het onderwijs: Kerndoelen en referentieniveaus.....	13
D6 - Scheiding tussen functies van bestuur en het toezicht daarop (bestuursstructuur)	16
De Stichting SIION	16
Raad van Toezicht.....	16
Bestuur	17
De scholen	17
Directies.....	17
De teams.....	17
Reglementen en transparantie	17
Kwaliteitsmanagement met cyclische en iteratieve aanpak.....	17
OVERIGE ELEMENTEN VAN KWALITEIT	18
OE1 - Bewaken en verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs	18
Professionaliteit.....	19
Leerlingenpopulatie.....	19
Interne processen: kwaliteitsbeheersing	20
Schoolplan	20
OE2 - Personeelsbeleid: Formatie	21
OE3 - Personeelsbeleid: Bekwaamheid.....	21
OE4 - Veiligheid op school.....	22
OE5 Meerjarenbegroting 2023-2027	23
OE6 Huisvestingsverwachtingen en samenwerking kinderopvang.....	24
OE7 Vrijwillige ouderbijdrage (hoogte en beleid)	25
OE8 - De wijze van uitvoering van afspraken over vroeg- en voorschoolse opvang en overleg over onderwijsachterstandenbeleid	25

OE9 - De wijze van uitvoering van de Wet medezeggenschap op scholen.....	25
Medezeggenschapsraad.....	25
Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad	26
Ouderparticipatie	26
Model reglementen.....	26
Bijlage D1: Inhoud primair onderwijs Basisschool Aida	27
Bouwstenen voor burgerschap in het primair onderwijs	27
Hoofddoelen voor burgerschap in het primair onderwijs en bijbehorende leermiddelen	28
Kennis, vaardigheden en gedrag	32
Methodes	32

Inleiding

Stichting Innovatief Islamitisch Onderwijs in Nederland (SIION) heeft de visie op kwalitatief onderwijs dat de stichting aanbiedt vastgelegd in de 'Burgerschapsvisie voor innovatief islamitisch onderwijs'. Die visie is integraal van toepassing op het primair onderwijs van Basisschool Aida.

SIION en de Aida scholen opereren op grond van het islamitisch perspectief vanuit 5 kernwaarden. Wij staan voor:

1. Vrede en rechtvaardigheid
2. Solidariteit en barmhartigheid
3. Lezen, onderzoeken en ontwikkelen
4. Collectieve en individuele verantwoordelijkheid
5. Handelen met overtuiging en moed.

Voor de invulling van deze waarden en de bouwstenen voor ontwikkeling van burgerschap in het onderwijs wordt ook verwezen naar het document Burgerschapsvisie SIION voor de Aida scholen. In dit document is het Onderwijsplan beschreven voor het Primair Onderwijs (PO) zoals dat zal worden aangeboden door Basisschool Aida.

Rollen op het gebied van islamitisch primair onderwijs

SIION staat voor kwalitatief goed en verantwoord islamitisch onderwijs. Het bestuur speelt een belangrijke rol bij het vaststellen van de visie, maar de betrokkenheid van de directie van de school en het team zijn onmisbaar. In de praktijk zijn zij het meest belangrijk voor de leerlingen.

Het werk van het onderwijskundig personeel is van doorslaggevend belang. De schoolleider en het schoolteam zorgen, onder meer via na- en bijscholing, voor afstemming van kennis en bekwaamheden van het personeel gericht op de inhoudelijke en organisatorische doelen van de school. Leerkrachten wisselen kennis uit op verschillende niveaus.

De leerkracht is de professional die de gestelde leerdoelen kent en uitdraagt en vervult een voorbeeldfunctie bij het in praktijk brengen van de burgerschapsdoelen. Vooral rond gelijkwaardigheid tussen leerlingen, het betrekken en motiveren van leerlingen, het ingaan op actuele gebeurtenissen en incidenten binnen en buiten de school is de inbreng van de leerkracht wezenlijk.

Het (voorbeeld)gedrag van de leerkracht is erg bepalend bij de ontwikkeling van het burgerschap. De leerkracht zet de visie en doelen om in leeractiviteiten en voorbeeldgedrag. De leerkracht is zich daarom bewust van de doelen die behaald dienen te worden en van zijn rol en voorbeeldfunctie. De leerkracht onderhoudt ook de contacten met de ouders en eventueel instanties in de schoolomgeving.

Binnen het team wordt regelmatig aandacht besteed aan doelen van burgerschapsvorming en pedagogisch-didactische werkwijzen. Ook wordt de burgerschapsvisie en de werkwijze een aantal maal per jaar besproken in de vergaderingen van het team. Het voltallige team van Basisschool Aida ziet het als taak om kinderen te ontwikkelen tot actieve burgers in onze pluriforme samenleving.

Om actief burgerschap te bereiken verwerven de kinderen kennis, inzicht en vaardigheden en ontwikkelen zij een positieve basishouding. De school is een gemeenschap waar actief invulling wordt gegeven aan de domeinen van burgerschap. De school is de oefenplaats voor burgerschap. In de klas, in het schoolgebouw, op het schoolplein en in de directe schoolomgeving, komen kinderen in aanraking met processen, gedragingen en gebeurtenissen die ook voorkomen in de samenleving. Op school wordt een kind gestimuleerd voor zijn mening uit te komen en deze te beargumenteren. Ook wordt kinderen geleerd respect te hebben voor mensen en meningen die anders zijn.

Het kind kan zijn sociale vaardigheden verder ontwikkelen, wordt zich bewust van zijn sociale rechten en plichten en kan meedenken en meebeslissen. Op deze manier willen wij de kinderen ontwikkelen tot kritische democratische burgers met de nodige kennis, vaardigheden en een proactieve houding.

DEUGDELIJKHEIDSEISEN

D1 - Inhoud van het onderwijs: Burgerschapsonderwijs

De visie op het burgerschapsonderwijs dat SIION met de Aida scholen wil aanbieden is vastgelegd in het separate basisdocument Burgerschapsvisie Innovatief Islamitisch Onderwijs. Daarin zijn de visie, het kerndoel, en de bouwstenen voor het burgerschapsonderwijs van SIION samenhangend vastgelegd. In dit Schoolplan Basisschool Aida 2022 wordt de vertaalslag van de burgerschapsvisie gemaakt voor het primair onderwijs dat Basisschool Aida wil verzorgen.

Basisschool Aida vervult een voorbeeldfunctie in het bevorderen van maatschappelijke participatie. Voor een groot deel van onze leerlingen is het niet vanzelfsprekend dat zij breed kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van de leeftijdgenoten. Daarom zullen wij hierop extra inzetten in ons burgerschapsonderwijs.

Naast reguliere lesprogramma's vinden wij dat een goede voorbereiding op deelname aan de maatschappij voor een groot gedeelte moet plaatsvinden in de praktijk. Daarom nemen wij deel aan allerlei andere initiatieven en buitenschoolse activiteiten. Ook geeft elke klas jaarlijks in een themaweek zelf invulling aan de vraag hoe zij concreet iets kunnen terugdoen voor onze maatschappij. Hierbij bezoeken zij bijvoorbeeld bejaardentehuizen of helpen zij bij de voedselbank.

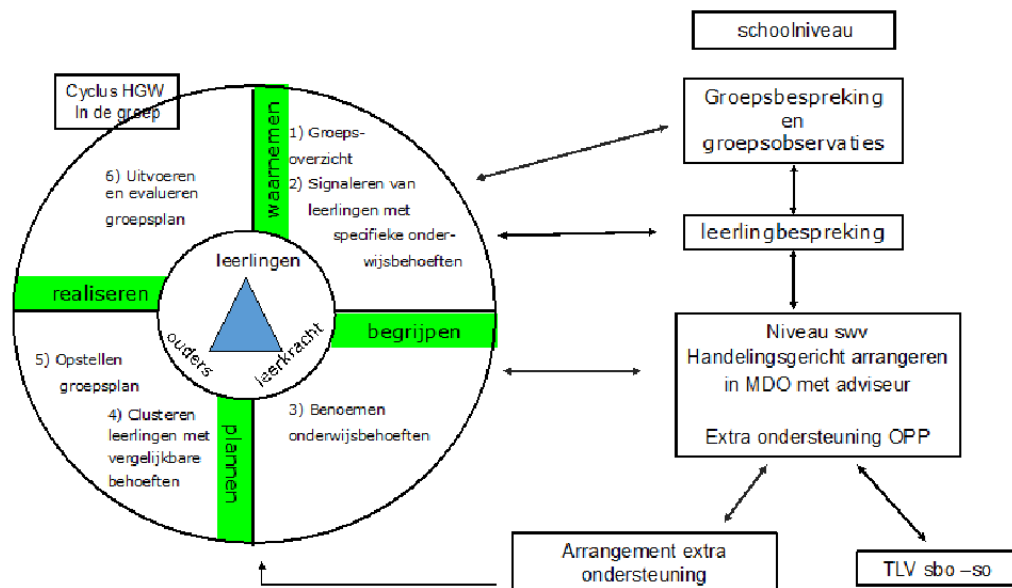
De ervaringen die onze leerlingen hierbij opdoen dragen bij aan hun persoonlijke vorming en aan de voorbereiding op succesvolle participatie in de toekomst. Binnen de stichting SIION gebruiken wij de methode De Vreedzame School (www.vreedzame.school/info). De lessen uit deze methode staan ten dienste van burgerschapsvorming. Tijdens het tweejarige invoeringstraject voor het toepassen van deze methode staat in de teamtrainingen het bijbehorende gedrag van de leerkrachten centraal.

Voor effectieve kennisoverdracht en het didactisch handelen van de leerkrachten wordt de methode van het Expliciete Directe Instructiemodel (EDI) gebruikt.

Een onmisbare plek in ons aanbod in het kader van burgerschapsvorming wordt ingenomen door ons kunst- en cultuuronderwijs, cultuureducatie. Door kunst en cultuur op vele manieren dicht bij de beleving van de leerlingen te brengen, ontwikkelen zij een algemeen begrip voor de maatschappij waarin wij leven. Daarom bieden wij onze leerlingen een bredere oriëntatie op kunst en cultuur. Via een doorlopende leerlijn maken zij kennis met verschillende expressiemogelijkheden en krijgen de mogelijkheid deze in de praktijk te ervaren (Franken¹ 2021). Via jaarlijkse bezoeken aan exposities in musea in Den Haag en omgeving nemen leerlingen kennis van zowel klassieke als moderne kunst die in de Nederlandse maatschappij betekenis heeft. Daarnaast organiseren wij jaarlijks een kunst- en cultuurweek. Via workshops die door professionele kunstenaars worden geleid, maken de leerlingen kennis met verschillende kunstdisciplines. Deze jaarlijkse kunst- en cultuurweek sluiten de leerlingen af door hun eindproducten tijdens een ouderavond aan de ouders en het personeel te presenteren.

¹ www.salaam-art.nl

D2 - Leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de voorzieningen daarvoor

Basisschool Aida heeft een duidelijke zorgstructuur voor de leerlingen opgesteld.

Intern begeleider/zorgcoördinator (IB'er): Coacht en ondersteunt de leerkrachten, vooral met betrekking tot de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. De IB'er bespreekt de leerlingen met de leerkrachten en maken samen begeleidingsplannen. De extra ondersteuning van de leerlingen vindt zoveel mogelijk in de groepen plaats.

Leerkracht: De pedagogische taak is sterk verbonden met ons didactisch handelen. Binnen de lessen hebben de leerkrachten zorg voor de leerprocessen van de individuele leerlingen. De leerkracht signaleert hierin en begeleidt dit proces.

Iedereen moet kunnen meedoen in onze samenleving. Ook op school! Om ieder kind het meest passende onderwijs te bieden, werken de schoolbesturen in de Haagse Regio, samen in Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Haaglanden (SPPOH). Hierin wordt samengewerkt om het onderwijs steeds beter te laten aansluiten op de onderwijsbehoeften van leerlingen.

Handelingsgericht werken - HGW

In onze school werken wij volgens de methode Handelingsgericht Werken. Handelingsgericht Werken (HGW) is een doelgerichte, systematische, cyclische en transparante manier van werken waarbij leerkrachten het onderwijs afstemmen op de onderwijsbehoeften en de omgeving van de leerling. Daarbij concentreren leerkrachten zich op positieve aspecten. Leerkrachten doen dit in samenwerking met de leerling, de ouders en eventuele professionals. Op deze manier maken leerkrachten passend onderwijs mogelijk.

Handelingsgericht werken heeft 7 uitgangspunten:

1. Doelgerichte werkwijze met systematische evaluatie
2. Afstemming op onderwijs- en opvoedbehoeften
3. Afstemming op omgeving
4. Juiste ondersteuning voor leerkracht en ouders
5. Focus op positieve aspecten
6. Samenwerking tussen school, ouders, leerling en professionals
7. Systematische en transparante werkwijze

Ondersteuningsstructuur

In de regio Haaglanden hebben de schoolbesturen afgesproken welke ondersteuning iedere school in elk geval moet bieden.² Elke school draagt zorg voor een brede basisondersteuning die past bij de leerlingenpopulatie. Alle scholen bieden hun leerlingen (eventueel in samenwerking met ketenpartners) ten minste preventieve en licht curatieve ondersteuning. In de basisondersteuning wordt uitgegaan van specifieke, enkelvoudige problematieken of ondersteuningsbehoeften. Voor Basisschool Aida Den Haag is het overzicht van de basisondersteuning zoals door Samenwerkingsverband SPPOH opgesteld leidend.

Basisondersteuning op Basisschool Aida Den Haag

Door het samenwerkingsverband (SPPOH) is afgesproken het geheel van preventieve en licht curatieve interventies op een overeengekomen kwaliteitsniveau planmatig uit te voeren binnen de onderwijsondersteuningsstructuur van de school, eventueel in samenwerking met ketenpartners.

Wij hebben met name aandacht voor de volgende drie aspecten van de basisondersteuning:

1. Basiskwaliteit
2. Planmatig werken
3. Preventieve en licht curatieve interventies

De beschreven basisondersteuning is richtinggevend en dient ter ondersteuning van de school.

² Ondersteuningsplan 2021-2025 SPPOH

Aan de hand van de kaders kan de school nagaan of zij voldoet aan de vastgelegde referenties van de basisondersteuning, of dat er meer nodig is om volgende stappen te maken in de schoolontwikkeling. De basisondersteuning is gebaseerd op het waarderingskader van de onderwijsinspectie.

Extra Ondersteuning

Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod nodig hebben op een ander niveau dan de leeftijdsgroep, biedt de school een passend onderwijsaanbod, ondersteuning en/of begeleiding, gebaseerd op de mogelijkheden van de desbetreffende leerlingen. Het aanbod, de ondersteuning en/of de begeleiding zijn gericht op een ononderbroken ontwikkeling van de leerling. De school evalueert periodiek of het aanbod het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden in aanvulling op het door het samenwerkingsverband omschreven niveau van basisondersteuning. Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben, legt de school in het ontwikkelingsperspectief vast hoe het onderwijs wordt afgestemd op de behoefte van de leerling.

Aspecten voor uitwerking:

- ❖ De school hanteert voor de uitvoer van haar onderwijsondersteuning de eisen die het toezichtkader van de onderwijsinspectie beschrijft.
- ❖ Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, ondersteuning en begeleiding.
- ❖ De school biedt opbouwende zorg en ondersteuning samen met ketenpartners.

Extra ondersteuning heeft betrekking op:

- ❖ Leesproblemen en dyslexie.
- ❖ Rekenproblemen en dyscalculie.
- ❖ Nederlands als tweede taal NT2.
- ❖ Onderwijs aan minder begaafde leerlingen.
- ❖ Onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen.
- ❖ Onderwijs aan leerlingen met een motorische- fysieke- en/of spraakbeperking.

Soms komt het voor dat de ingezette hulp die aansluit op de onderwijsbehoeftes van de leerlingen (d.m.v. een ontwikkelingsperspectief) niet voldoende blijkt te zijn. In overleg met alle betrokkenen, en ook het SWV, kan in zo'n geval besloten worden om een gespecialiseerde onderwijsinstelling te zoeken voor het kind. Hierbij kan gedacht worden aan cluster 1, 2, 3 of 4 leerlingen.

Taalbeleid op Basisschool Aida Den Haag

Basisschool Aida wil conform de burgerschapsvisie van SIION bouwen aan kwalitatief hoogwaardig taalonderwijs. Taal is een essentiële basis voor alle vakken. Onvoldoende taalbeheersing geeft problemen in alle vakken. Samen met het team zullen wij een brede taalvisie ontwikkelen.

In onze visie op taal wordt taalonderwijs niet opgedeeld in losse vakjes of onderdelen. Taal speelt een rol in alle vakken en activiteiten en taalonderwijs moet over de volle breedte, geïntegreerd in alle lessen vorm krijgen. Bij het ontwikkelen van het taalbeleidsplan worden dan ook geen losse elementen bij elkaar genomen, maar de bedoeling is dat er een hecht bouwwerk van taalvaardigheidsontwikkeling zal ontstaan. Door taalbeleid te voeren vanuit de brede visie op taal kunnen wij de problemen omzetten in kansen. Wij bieden kansen om aan taalontwikkeling te werken bij alle vakken, de hele dag door.

De opbrengst van het taalbeleidsplan zal zijn:

- ❖ Het team heeft een gemeenschappelijke visie op taalbeleid;
- ❖ De prioriteiten op het gebied van taal zijn vastgesteld;
- ❖ De doelen en actiepunten voor de komende jaren zijn in beeld gebracht;
- ❖ Een gedragen taalbeleid is gecreëerd en wordt geborgd.

D3 - Inrichting van het onderwijs: Zicht op ontwikkeling van de leerlingen

Uit onderzoek blijkt dat goede leerkrachten, hechte teams en goede schoolleiders de resultaten van leerlingen positief beïnvloeden. Daarom investeren wij fors in professionele ontwikkeling van ons personeel. Bij de werving- en selectieprocedure willen wij gekwalificeerde leerkrachten binnenhalen. Wij hebben voorkeur voor academisch opgeleide leerkrachten, al zijn deze erg schaars.

Zicht op de ontwikkeling van de leerlingen speelt op Basisschool Aida Den Haag op drie niveaus:

- ❖ Heeft iedere leerkracht zicht op de ontwikkeling van de leerlingen? Daar gebruikt de leerkracht een aantal manieren voor (toetsen, observaties, gesprekken, feedback) en de uitkomsten daarvan worden vertaald naar het onderwijsaanbod en de aanpak in de groep. Een leraar weet dus of de leerlingen op koers liggen en waar eventuele hiaten zich bevinden.
- ❖ Heeft de schoolleider zicht op de kwaliteit van het onderwijs en de kwaliteiten van de leerkrachten? De schoolleider gebruikt daar instrumenten voor (trendanalyses, observaties, gesprekken) en vertaalt deze samen met de leerkrachten in afspraken over verbetering en professionalisering. Daarbij worden de eisen vanuit bekwaamheidsprofielen betrokken, maar ook de visie en doelen van de school.
- ❖ Heeft het bestuur zicht op de kwaliteit van de scholen? De bestuurder gebruikt eveneens instrumenten (rapportages, bezoeken, gesprekken) en maakt eventueel afspraken over verbeterplannen. De bestuurder hanteert daarbij ook de doelen van de organisatie en de wettelijke vereisten waaraan iedere school moet voldoen.

Om te komen tot een nadere kwaliteitsbeschrijving zullen wij gebruik maken van de standaarden van het waarderingskader van de onderwijsinspectie, nl.:

- ❖ De school verzamelt (vanaf de binnenkomst) systematische informatie over de kennis en vaardigheden van de leerlingen met behulp van een leerling -en onderwijsvolgsysteem.
- ❖ De school gebruikt voor rekenen betrouwbare en valide toetsen.
- ❖ De school gebruikt voor taal betrouwbare en valide toetsen.
- ❖ De toetsen m.b.t. rekenen en taal geven een indicatie van de bereikte referentieniveaus
- ❖ De leraren vergelijken de behaalde resultaten met de verwachte ontwikkeling.
- ❖ Op basis van een analyse van de toetsgegevens wordt het onderwijs afgestemd op de onderwijsbehoefte van de groep als geheel.
- ❖ Op basis van een analyse van de toetsgegevens wordt het onderwijs afgestemd op de onderwijsbehoefte van individuele leerlingen.
- ❖ De school analyseert waar de ontwikkeling stagneert wanneer de leerlingen onvoldoende profiteren van het onderwijs.
- ❖ De school zoekt naar mogelijke verklaringen van stagnatie van de ontwikkeling van (een groep) leerlingen.
- ❖ De school stelt vast wat er moet gebeuren om eventuele achterstanden bij leerlingen te verhelpen.

Wij beoordelen onze kwaliteit op basis van een vierpuntsschaal:

- ❖ 1 is onvoldoende, ❖ 2 is in ontwikkeling, ❖ 3 is voldoende, ❖ 4 is goed.

Ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie

Ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie zijn voor ons twee verschillende zaken. Ouderparticipatie zijn de activiteiten waarin de ouders meedoen, de zogenaamde hand- en spandiensten. In het primair onderwijs kennen wij de zogenaamde luizenmoeders, leesmoeders of nakijkvaders. Er is sprake van ouderbetrokkenheid als uit het gedrag van ouders blijkt dat zij zich medeverantwoordelijk voelen voor de schoolontwikkeling van hun kinderen. Dat houdt in dat de ouders betrokken zijn bij de ontwikkeling van hun kind, bij haar of zijn school en de leraar. De ouders tonen belangstelling, zorgen dat het kind het huiswerk kan maken en begeleiden hun kind daarbij. Maar ook bezoeken zij ouderavonden en tonen zij respect voor de leraar.

Waarom vinden wij ouderbetrokkenheid zo belangrijk?

Verschillende onderzoeken tonen aan dat ouderbetrokkenheid een meer dan positief effect heeft op de ontwikkeling van de leerling in het algemeen en op zijn leerprestaties in het bijzonder. Het belang van de leerling vergt samenwerking tussen school en ouders en noodzakelijkerwijs ouderbetrokkenheid.

Sterker: taal en lezen is bij een deel van onze doelgroep ook van belang voor ouders, in het belang van de leerlingen. Een aanbod voor ouders wordt ontwikkeld afhankelijk van subsidiëring.

Er zullen in de onderbouw ook geregeld inloophmomenten worden georganiseerd, waarbij de ouders samen met hun kinderen activiteiten bijwonen in de klas. Voor de midden- en bovenbouw zal deze inloop minder frequent plaatsvinden en zal de inhoud van zo'n moment ook anders worden ingevuld, afhankelijk waar vraag naar is.

D4 - Inrichting van het onderwijs: de onderwijstijd

's Morgens vanaf 8.15 uur kunnen de kinderen naar binnen. Ouders van leerlingen in de jongste groepen kunnen dan eventueel mee naar binnen om hun kinderen naar de klas te brengen. Om 8.25 uur gaat de eerste bel; ouders worden dan verzocht de klas te verlaten. De kinderen moeten dan naar binnen. Om 8.30 uur gaat de tweede bel, waarop de ouders de school hebben verlaten en de lestijd formeel begint.

De schooltijden zijn aangepast als gevolg van de inhuizing bij OBS de Baanbreker in één gebouw. De schooltijden zijn in het schooljaar 2024-2025:

Onderbouw 1-2	Ochtend	Middag	Lestijd
Maandag	8:30 – 11:15	11:45 – 14:45	5u 45 min
Dinsdag	8:30 – 11:15	11:45 – 14:45	5u 45 min
Woensdag	8:30 – 11:15	11:45 – 14:45	5u 45 min
Donderdag	8:30 – 11:15	11:45 – 14:45	5u 45 min
Vrijdag	8:30 – 12:00	vrij	3u 30 min
Totaal			26,5 uur/week

Middenbouw 3-5	Ochtend	Middag	Lestijd
Maandag	8:30 – 11:45	12:15 – 14:45	5u 45 min
Dinsdag	8:30 – 11:45	12:15 – 14:45	5u 45 min
Woensdag	8:30 – 11:45	12:15 – 14:45	5u 45 min
Donderdag	8:30 – 11:45	12:15 – 14:45	5u 45 min
Vrijdag	8:30 – 12:00	vrij	3u 30 min
Totaal			26,5 uur/week

Door wekelijks 26,5 lesuren te geven wordt de tijd gecreëerd om de leerlingen en de medewerkers naast de reguliere Nederlandse feestdagen ook vrij te geven op de islamitisch feestdagen Eid-ul Fitr (Ontbijtfeest, in de volksmond incorrect 'Suikerfeest') en Eid-ul-Adha (Offerfeest).

De lestijd is incl. verlof voor studiedagen ruim 940 uur per jaar, gedurende alle 8 jaren.
In totaal volgen alle leerlingen minimaal 7.520 lesuren.

Het basisrooster voor de verschillende vakgebieden is als volgt:

Basisrooster voor alle groepen							
Vakgebieden	1-2	3	4	5	6	7	8
Godsdienst	1	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Taalactiviteiten groep 1 -2:	8						
Technisch lezen		7	3,75	2,5	2,5	2	2
Taal algemeen		1,5	4	4	4	4	4
Spelling			2	2	2	2	2
Schrijven / Handschriftontwikkeling	0,5	2	1	0,5	0,5	0,25	0,25
Begrijpend lezen/-luisteren	0,5	0,75	1,5	2	2	2	2
Rekenen /wiskunde	2,5	4,5	5	5	5	5	5
Studievaardigheid				0,75	0,75	0,75	0,75
Engelse Taal						0,75	0,75
Wereldverkennde vakken	2,5	2,5	1,5	1,5	1,5	0,75	1,5
Verkeer						0,75	
Sociaal emotionele vaardigheden & Burgerschapsvorming, incl. DVS en leerlijn	1	1	1	2	2	2	2
Expressieve vakken	3,5	1,5	1	0,75	0,75	0,75	0,75
Bewegingsonderwijs	6	2	2	2	2	2	2
Weektaak:	1	1	1	0,75	0,75	0,75	0,75
Pauzes		1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25
Totaal	26,5	26,5	26,5	26,5	26,5	26,5	26,5

Er zullen 7 studiedagen zijn gedurende het schooljaar. Als startende school is teambuilding van belang. Daarnaast vergt de Burgerschapsvisie van SIION tijdige ontwikkeling van de eigen leerlijn. Daarom zullen relatief meer studiedagen aan het begin van het jaar worden gepland. Gezien het aantal klokuren dat aan Basisschool AIDA wordt gegeven is er ruimte voor meer studiedagen met het team, indien daar in de oprichtingsfase behoefte aan is. De directeur roostert de studiedagen in na overleg met het team, rekening houdende met de beschikbaarheid van parttime leerkrachten³. Aan het begin van het schooljaar worden de data van de studiedagen gedeeld met de ouders in aanvulling op de jaarplanning.

³ Van alle leerkrachten wordt verwacht dat zij de studiedagen bijwonen en daarin actief participeren.

Jaarplanning Basisschool AIDA 2024-2025

Hieronder volgt de jaarplanning voor 2024-2025, die voor de jaren erna per jaar wordt geconcretiseerd.

Augustus						
Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

September						
Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo
					1	
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Oktober						
Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

November						
Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

December						
Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Januari						
Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Februari <table> <tr><th>Ma</th><th>Di</th><th>Wo</th><th>Do</th><th>Vr</th><th>Za</th><th>Zo</th></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td></tr> <tr><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td></tr> <tr><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td></tr> <tr><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>							Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28									
Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo																																																	
					1	2																																																	
3	4	5	6	7	8	9																																																	
10	11	12	13	14	15	16																																																	
17	18	19	20	21	22	23																																																	
24	25	26	27	28																																																			
Maart <table> <tr><th>Ma</th><th>Di</th><th>Wo</th><th>Do</th><th>Vr</th><th>Za</th><th>Zo</th></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td></tr> <tr><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td></tr> <tr><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td></tr> <tr><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> <tr><td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>							Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31						
Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo																																																	
					1	2																																																	
3	4	5	6	7	8	9																																																	
10	11	12	13	14	15	16																																																	
17	18	19	20	21	22	23																																																	
24	25	26	27	28	29	30																																																	
31																																																							
April <table> <tr><th>Ma</th><th>Di</th><th>Wo</th><th>Do</th><th>Vr</th><th>Za</th><th>Zo</th></tr> <tr><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td></tr> <tr><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td></tr> <tr><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr> <tr><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td></tr> <tr><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>							Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30											
Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo																																																	
	1	2	3	4	5	6																																																	
7	8	9	10	11	12	13																																																	
14	15	16	17	18	19	20																																																	
21	22	23	24	25	26	27																																																	
28	29	30																																																					
Mei <table> <tr><th>Ma</th><th>Di</th><th>Wo</th><th>Do</th><th>Vr</th><th>Za</th><th>Zo</th></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td></tr> <tr><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td></tr> <tr><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td></tr> <tr><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>							Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31								
Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo																																																	
			1	2	3	4																																																	
5	6	7	8	9	10	11																																																	
12	13	14	15	16	17	18																																																	
19	20	21	22	23	24	25																																																	
26	27	28	29	30	31																																																		
Juni <table> <tr><th>Ma</th><th>Di</th><th>Wo</th><th>Do</th><th>Vr</th><th>Za</th><th>Zo</th></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td></tr> <tr><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td></tr> <tr><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td></tr> <tr><td>30</td><td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>							Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo							1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31					
Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo																																																	
						1																																																	
2	3	4	5	6	7	8																																																	
9	10	11	12	13	14	15																																																	
16	17	18	19	20	21	22																																																	
23	24	25	26	27	28	29																																																	
30	31																																																						
Juli <table> <tr><th>Ma</th><th>Di</th><th>Wo</th><th>Do</th><th>Vr</th><th>Za</th><th>Zo</th></tr> <tr><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td></tr> <tr><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td></tr> <tr><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr> <tr><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td></tr> <tr><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>							Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31										
Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo																																																	
	1	2	3	4	5	6																																																	
7	8	9	10	11	12	13																																																	
14	15	16	17	18	19	20																																																	
21	22	23	24	25	26	27																																																	
28	29	30	31																																																				
Vakantiedagen en weekends																																																							
Feestdagen ⁴ Teamdagen																																																							

⁴ De exacte data van de islamitische feestdagen zijn pas kort van tevoren bekend vanwege de stand van de maan. Deze dagen zijn naast de reguliere feestdagen tentatief opgenomen in de jaarplanning.

Onderwijstijd Basisschool AIDA

		dagen	lesuren	norm
Lesuren per dag ma/do	5,75	4	23	
Lesuren per vrijdag	3,5	1	3,5	
Lesuren per week			26,5	
		uren		
Weken	52			
Vakantieweken	12			
Schoolweken excl. vakantiedagen	40	26,5	1060	
Feestdagen	-5	5,75	-28,75	
Feestdagen op vrijdagen	-3	3,5	-10,5	
Studiedagen	-7	5,75	-40,25	
Onderwijstijd per jaar			980,5	940
Jaren			8	
Totale onderwijstijd			7.844	7.520

Vakantieweken

Zomervakantie	6
Herfstvakantie	1
Wintervakantie	2
Voorjaarsvakantie	1
Meivakantie	2
Totaal vakantieweken	12

Feestdagen buiten vakantieweken

Prinsjesdag	1	17/9 di
Goede vrijdag	1	
Bevrijdingsdag	1	
Hemelvaart	2	
2e Pinksterdag	1	
Eid-ul-Fitr (in het weekend)	0	
Eid-ul-Adha (in het weekend)	0	
Totaal aantal feestdagen	7	

Teamdagen start school, incl. inrichting:

Maandag	19 augustus 2024
Dinsdag	20 augustus 2024
Woensdag	21 augustus 2024
Donderdag	22 augustus 2024
Vrijdag	23 augustus 2024

Studiedagen:

Maandag	26 augustus 2024	1 ^e lesdag
Dinsdag	17 september 2024	Prinsjesdag
Dinsdag	15 oktober 2024	
Maandag	4 november 2024	1 ^e dag na Herfstvakantie
Donderdag	21 november 2024	
Maandag	31 maart 2025	Dag na Eid ul Fitr
Vrijdag	18 juli 2025	Laatste schooldag, kinderen halve dag vrij

D5 - Inhoud van het onderwijs: Kerndoelen en referentieniveaus

Het realiseren van doorlopende leerlijnen en vergroten van de leeropbrengsten (opbrengstgericht werken) betekent dat het onderwijs zó in elkaar moet zitten dat er sprake is van een passende en logische ordening en opbouw van de leerstof en een passend aanbod aan de leerlingen. Hiermee bedoelen wij passend en logisch in vakinhoudelijke, vakdidactische en leer- en ontwikkelingspsychologische zin. Dat is voornamelijk de verantwoordelijkheid van de school, het team en de leerkrachten. De schoolleider voert met het team hierover gesprekken waarin kritisch gekeken wordt naar het eigen taal- en rekenbeleid. Het is belangrijk om gezamenlijk over het eigen onderwijs te praten en dit op gewenste punten te verbeteren.

Wij bieden een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod dat ook de referentieniveaus taal en rekenen omvat en dat aansluit bij het (beoogde) niveau van alle leerlingen. Ons onderwijs gaat ervan uit dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving. Daarom is het onderwijs gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie en op kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdsgenoten. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school, wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. De school legt de doelen voor het onderwijs en de opbouw van het aanbod vast in het schoolplan.

Wij leggen verantwoording af over onze leeropbrengsten en de Inspectie van het Onderwijs controleert dit. De gegevens over de eindresultaten van leerlingen in relatie tot de referentieniveaus zijn van grote waarde voor het bestuur en de schoolleiding. Deze meetgegevens stemmen wij af op referentieniveaus. Daardoor vormen zij een betrouwbare bron voor het vergelijken van groep- en schoolprestaties ten opzichte van eerdere meetmomenten bij dezelfde leerlingenpopulatie, voor vergelijkingen over leerjaren heen, en – op termijn - voor het onderling vergelijken van scholen. Deze gegevens bieden handvatten voor verbetering van de onderwijsresultaten op het gebied van taal en rekenen. Daarmee dragen de referentieniveaus als instrument bij aan een opbrengstgerichte cultuur binnen het onderwijs. Referentieniveaus helpen ons om ons onderwijs in taal en rekenen te verbeteren. Voordelen van de referentieniveaus zijn:

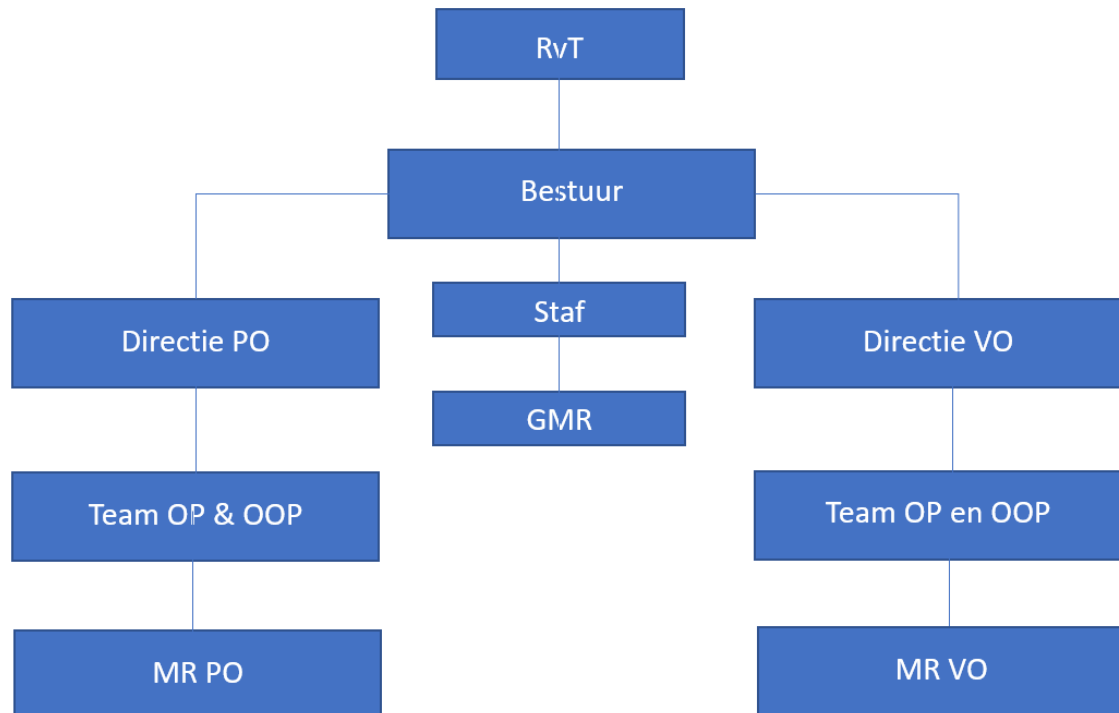
- ❖ Referentieniveaus beschrijven duidelijk welke vaardigheden leerlingen op bepaalde momenten moeten hebben. Zo kunnen wij beter onze doelen stellen en ons onderwijs hierop afstemmen.
- ❖ Wij kunnen de leerprestaties van onze leerlingen beter meten en bijsturen.
- ❖ Het onderwijs van de verschillende schooltypen sluit beter op elkaar aan.
- ❖ Als een leerling naar een andere school overstapt is duidelijk welk niveau hij heeft. De nieuwe school kan bijvoorbeeld zien of de leerling extra hulp nodig heeft.

Onze school heeft een onderwijsaanbod dat dekkend is voor wat er in de kerndoelen staat. Wij hanteren ook toetsen die goedgekeurd zijn en dekkend zijn voor de referentieniveaus.

D6 - Scheiding tussen functies van bestuur en het toezicht daarop (bestuursstructuur)

De Stichting SIION

De Stichting SIION is de rechtspersoon die het innovatief islamitisch onderwijs organiseert. De stichting heeft een bestuur en een Raad van Toezicht, met specifieke verantwoordelijkheden. Het bestuur zal per school (PO-school per locatie, VO-school per locatie) een directeur aanstellen. De stichting is als volgt georganiseerd:

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht stelt de profielen op voor bestuurders en benoemt en schorst de bestuursleden. Verder keurt de Raad de begroting en het jaarverslag goed, en ziet zij toe op de handhaving van de grondslag en de kwaliteit van het onderwijs.

De Raad van Toezicht bestaat momenteel uit 3 leden en idealiter uit 5 portefeuillehouders:

- Voorzitter, die tevens de rol vervult van werkgever van de bestuurder
- Onderwijsportefeuille, kwaliteitsbewaking
- Portefeuille Theologisch profiel
- Portefeuille Huisvesting en Bedrijfsvoering, tevens Penningmeester
- Juridische portefeuille en risico management, tevens Secretaris

De personele bezetting van de Raad van Toezicht is in oktober 2022:

Fahid Akachar, voorzitter, tevens juridische portefeuille;

Bechir Gam, lid, portefeuilles onderwijs en theologisch profiel;

Mohamed Ben Hammouch, portefeuille huisvesting en bedrijfsvoering.

Bestuur

De stichting heeft minimaal één bestuurder. De bestuurder draagt verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en realisatie van de visie en de begroting, de naleving van de wet- en regelgeving, draagt de verantwoordelijkheid voor goed werkgeverschap en het faciliteren van de medezeggenschap voor de werknemers van SIION. In oktober 2022 bestaat het bestuur uit één bestuurder, Turan Narcicegi, de initiatiefnemer van het Aida college.

De scholen

SIION richt zich in eerste instantie op islamitisch onderwijs met twee scholen in Den Haag:

- Basisschool Aida (regulier primair onderwijs);
- Aida college (MAVO, HAVO, VWO).

In de onderwijsplannen per school wordt de organisatie en de kwaliteit van het onderwijs beschreven. Nadat de scholen een goede start hebben gemaakt worden in beginsel ook de VO-niveaus VMBO Basis en Kader en het Speciaal Onderwijs opgericht.

Directies

De directies dragen zorg voor de realisatie en de kwaliteit van het onderwijs op hun school, de aansturing en ondersteuning van het onderwijsteam, het ondersteunend team en het verzorgen van de medezeggenschap op de school, inclusief de ouders.

De teams

De Aida scholen willen onderwijs leveren op hoog niveau. Die kwaliteit wordt ontwikkeld en bewaakt. De eisen van de Onderwijsinspectie vormen een ondergrens, maar SIION streeft een hoger niveau na. SIION hecht vanwege het toepassen van de *growth mindset* op de eigen organisatie ook aan kritische (zelf)evaluatie. Daarom wordt de kwaliteit en ontwikkeling van het onderwijs regelmatig besproken in de teams op de scholen en worden de Aida-scholen periodiek extern getoetst op de implementatie van de visie op het onderwijs in de praktijk, de kwaliteitsborging, en de leeracyclus.

Reglementen en transparantie

SIION volgt de Code Goed Onderwijsbestuur.

Het bestuur stelt voor de governance en de inrichting van de onderwijsprocessen reglementen vast. Deze reglementen zullen transparant worden gedeeld op de websites van SIION en de Aida scholen. Voor de functies op alle niveaus zullen ook de functieprofielen transparant worden gemaakt.

Kwaliteitsmanagement met cyclische en iteratieve aanpak

De stichting kent in aanvulling op de statuten in ieder geval de volgende reglementen en regelingen:

- a. een reglement voor het bestuur (in overeenstemming met lid 4);
- b. een reglement voor het toezicht (in overeenstemming met lid 5);
- c. een toezichtkader met daarin de visie op en vormgeving van het toezicht;
- d. een managementstatuut met daarin de visie op en vormgeving van het management (in overeenstemming met de statuten);
- e. een reglement voor de medezeggenschap;
- f. een integriteitscode;
- g. een klachtenregeling;
- h. een klokkenluidersregeling.

Met het oog op kwaliteitszorg wil SIION naast de toetsing door de eigen Kwaliteitsmanagers en de Onderwijsinspectie ook zorgen voor ISO-certificering en daarmee toetsing door een externe auditor van een certificerende instelling op de kwaliteitsprocessen en naleving van de regels en reglementen.

OVERIGE ELEMENTEN VAN KWALITEIT

OE1 - Bewaken en verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs

Vanuit onze visie staat kwaliteit van onderwijs voorop. Wij staan voor de uitdaging om ervoor te zorgen dat elk van onze leerlingen leert en zich ontwikkelt, naar kunnen en vermogen. Dit betekent onderwijs op maat. Er wordt gekozen om de kwaliteit te koppelen aan de intellectuele en sociaal-emotionele ontwikkeling van elk individueel kind. Wij zoeken naar een goede balans tussen de aandacht voor de cognitieve ontwikkeling en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen.

Vanuit de kwaliteitsgedachte werken wij met de PDCA-cyclus in een solide organisatie.

Passend binnen onze wettelijke opdracht, is ons onderwijs zo ingericht dat de kinderen:

- ❖ een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Dit bereiken wij onder andere door ons klassenmanagement en door leerstofaanbod. Wij gaan uit van de principes van zelfstandig werken
- ❖ een brede ontwikkeling krijgen: het onderwijs richt zich op de emotionele en verstandelijke ontwikkeling, op het ontwikkelen van creativiteit en het verwerven van noodzakelijke kennis in sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden.
- ❖ onderwijs krijgen dat gericht is op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie. Dit vanuit het besef dat onze kinderen opgroeien in een multiculturele samenleving

Wij werken met methoden en lesaanbod die voldoen aan de kerndoelen. Wij waken ervoor dat alle leerlingen tot en met groep 8 de methoden krijgen aangeboden, met uitzondering van leerlingen met een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). De leerlingen die een eigen leerlijn hebben (OPP), krijgen individuele begeleiding, afgestemd op hun behoeften. Wij hebben er bewust voor gekozen om meer lestijd in te roosteren dan wettelijk verplicht.

Vanuit onze visie en missie richten wij ons op de volgende onderwijskundige thema's, in volgorde van belangrijkheid:

- ❖ Handelings- en opbrengstgericht werken en daarmee onderwijs op maat
- ❖ Werken in drie niveaus
- ❖ Zelfstandig werken op één lijn
- ❖ Differentiatie
- ❖ Zorg en begeleiding op maat (passend onderwijs)
- ❖ Sociaal-emotionele ontwikkeling
- ❖ Cultuureducatie
- ❖ Integratie van ICT in het onderwijs.

Bij het uitwerken van deze thema's willen wij in aanvulling op het EDI wanneer mogelijk gebruik maken van de benadering van Robert Marzano (2009), waarbij het kind centraal staat⁵. Deze bevat de factoren

⁵ Marzano, Robert. 'Wat werkt op school', Bazalt, 2014

waarvan uit onderzoek is gebleken dat die effectief bijdragen aan de ontwikkeling en de prestaties van de leerlingen. Marzano biedt daarmee een mogelijke kapstok voor kindgericht handelen voor zover het kind daaraan toe is, waarbij de leraar een sturende rol vervult.

De scholen binnen ons bestuur bepalen, bewaken en bevorderen de kwaliteit van het onderwijs.

De kwaliteitszorg in onze scholen is te herleiden tot vijf eenvoudige vragen:

1. Doen wij de goede dingen?
2. Doen wij die dingen ook goed?
3. Hoe weten en meten wij dat?
4. Vinden anderen dat ook?
5. Wat doen wij met die wetenschap?

In de paragraaf interne beheersing wordt beschreven hoe het verbeterproces wordt gemanaged met een kwaliteitsmanager, de directie en het team. De intern begeleiders begeleiden en coachen de leerkrachten bij de uitvoering van de onderwijsfilosofie en het werken met de leermiddelen.

Professionaliteit

Iedereen binnen onze organisatie werkt vanuit zijn rol aan de verbetering van de onderwijskwaliteit en aan de verbetering van de eigen professionaliteit. Onze organisatie werkt daarvoor met een kwaliteitsagenda. In deze agenda kan iedereen zien welke kwaliteitsmaatregel wanneer, door wie en hoe het wordt uitgevoerd.

Leerlingenpopulatie

Het onderwijs is voor alle leerlingen. Daarom moet het aansluiten bij hun wensen, behoefte en capaciteiten. Daarnaast zijn de leerlingen de belangrijkste factor in het onderwijsleerproces. Zij beïnvloeden direct de opbrengsten van dit proces. Het spreekt daarom vanzelf dat wij zonder een goed inzicht in de leerlingenkenmerken niet of nauwelijks in staat zijn om kwalitatief goed onderwijs te bieden, afgestemd op de leerlingenpopulatie.

Voor ons zijn o.a. de volgende kenmerken van de leerlingenpopulatie van belang.

- ❖ Welke onderwijskundige mogelijkheden hebben de leerlingen en welke consequenties heeft dit voor de inrichting van het onderwijsproces? Hoe ver zijn zij in hun ontwikkelingsproces en hoe zelfstandig functioneren zij? Hoe is hun achtergrond: sociaal, cultureel en economisch? De thuissituatie speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van de leerlingen. Worden zij thuis gestimuleerd? Wordt thuis Nederlands gesproken of een vreemde taal of dialect?
- ❖ Hoe heterogeen is de leerlingenpopulatie? Welke leerstijlen hebben de leerlingen, in welke ontwikkelingsfase bevinden ze zich en in hoeverre zijn ze gemotiveerd? Zijn er verschillende subgroepen te onderscheiden binnen de leerlingenpopulatie?

De kenmerken van de leerlingenpopulatie hebben invloed op de inrichting van het onderwijsproces, maar ook op de inrichting van niet-onderwijsprocessen. Zo hebben wij ook leerlingen met een niet-Nederlandse taalachtergrond. Wij besteden daarom extra aandacht aan de communicatie richting de ouders. Soms is het nodig dat de uitnodiging in de eigen taal wordt gesteld en dat op de ouderavond zelf een tolk aanwezig is.

Interne processen: kwaliteitsbeheersing

Om de kwaliteit te kunnen verbeteren, heeft een school inzicht nodig in de eigen sterke en zwakke punten. Als wij weten waar onze school goed en minder goed in is, kunnen wij beter bepalen welke kwaliteiten wij willen behouden en welke verbeteringen wij willen nastreven. De benodigde informatie halen wij niet uit eigen bronnen, zoals een zelfevaluatie, en uit externe bronnen, zoals een inspectierapport, maar ook uit externe toetsing. Op basis van deze gegevensbronnen worden vervolgens analyses gemaakt, conclusies getrokken en verbeterplannen opgesteld door een kwaliteitsmanager. De analyses en verbeterplannen worden besproken met de directie en het team. De processen worden bovendien extern getoetst door een auditor van een certificerende instelling in het kader van de certificering voor SIION.

Schoolplan

De eerste opdracht aan Basisschool Aida Den Haag is het opstellen van een schoolplan. Als bestuur van SIION zien wij het schoolplan als een instrument om sturing te geven aan het onderwijs en planmatig te werken aan verbetering van de onderwijskwaliteit en leeropbrengsten. Het brengt de visie, de onderwijsaanpak en de ambities van de school samen. De school moet ten minste één keer per vier jaar een schoolplan opstellen. Maar wij hebben liever dat de school vaker een schoolplan opstelt.

Voor wie is het schoolplan?

Directie en team: Het schoolplan is vooral een document voor het schoolteam om samen te werken aan kwaliteit. Bovendien is het schoolplan een visiedocument van de school dat sturing geeft aan de onderwijsorganisatie. Het plan zal daarom regelmatig geagendeerd worden in teambesprekingen. De schoolleiding zal het initiatief nemen en samen met het team het schoolplan maken. Hierbij dienen zij rekening te houden met strategisch (personeels)beleid en het meerjarenbeleid van het schoolbestuur.

De leerkrachten richten zich met hun pedagogische kwaliteiten maximaal op de kerntaak: lesgeven. Onderwijsassistenten staan de leerkrachten bij op het gebied van de correctiewerkzaamheden, handelingen ten behoeve van het leerlingvolgsysteem, uitvoering van de toetsweken, assisteren van de leerkrachten in het klasse-management, opvolging van verzuim van leerlingen, logistiek en lesmateriaal, en organiseren van buitenschoolse activiteiten in het kader van de burgerschapsvisie. Onderwijsassistenten kunnen leerlingen met bijzondere zorgbehoeften in de klas bijstaan.

Bestuur: Voor het bestuur van SIION is het schoolplan het handvat om te zien hoe de school vorm en inhoud geeft aan het onderwijs. Het stichtingsbestuur is eindverantwoordelijk voor de inhoud van het plan.

MR: Het schoolplan is tevens een document voor het voeren van het goede gesprek in de MR. Dit is niet alleen het geval in fase van het opstellen van het schoolplan, maar ook bij het werken aan de uitvoering van het plan. De MR heeft instemmingsrecht op het schoolplan en iedere wijziging van het schoolplan.

Voor de **ouders** en **andere betrokkenen** is de **schoolgids** van de school een belangrijke bron van informatie. Het is niet nodig om dingen dubbel te doen. In het schoolplan mag daarom ook worden verwezen naar specifieke onderwerpen die in de schoolgids (of op de website van de school) worden toegelicht. En natuurlijk kán de school het schoolplan ook beschikbaar stellen aan ouders of andere betrokkenen.

Wat staat in het schoolplan?

❖ Onderwijskundig beleid

- Hoe werkt de school de uitgangspunten, de doelstelling en de inhoud van het onderwijs uit in de praktijk? Het gaat zowel om wat er in de praktijk van alledag verwacht mag worden van de professionals in de school, als om ontwikkeldoelen en verbetermaatregelen.
- Hoe werkt de school de uitgangspunten, de doelstelling en de inhoud van het onderwijs uit in de praktijk?
- Wat zijn de eigen opdrachten voor het onderwijs op de school?
- Hoe geeft de school vorm aan het pedagogisch-didactisch klimaat en het schoolklimaat?
- Hoe draagt de school zorg voor de veiligheid op school? Welke eigen ambities heeft de school op het gebied van veiligheid?
- Hoe wordt het burgerschapsonderwijs ingericht?
- Hoe gaat de school om met taalachterstanden?
- Welke extra ondersteuning biedt de school aan (naast de basisondersteuning en in relatie tot het ondersteuningsprofiel)

❖ Personeelsbeleid

- Hoe wordt voldaan aan de bevoegdheidseisen van het personeel en op welke wijze onderhouden teamleden hun bekwaamheden?
- Welke personele maatregelen worden genomen die bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijskundig beleid?
- Hoe wordt het pedagogisch en didactisch handelen van het onderwijspersoneel vormgegeven?

❖ Kwaliteitszorg

- Welke doelen wil de school bereiken?
- Wordt gericht aan verbetering gewerkt? Welke maatregelen worden genomen?
- Hoe wordt het bereiken van doelen gemeten en geëvalueerd?
- Hoe bewaakt de school dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en dat het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen?
- Hoe maakt de school een doorlopende leerlijn mogelijk?

OE2 - Personeelsbeleid: Formatie

Kwaliteit staat op Basisschool Aida hoog in het vaandel. Daarom zal de school zich maximaal inzetten om leerkrachten te werven die de kunst van het lesgeven volledig beheersen.

De ontwikkeling in de formatie is ingevuld in Bijlage Begroting en Formatie PO.

Als de school van start gaat, kunnen de feitelijke aanstellingen enigszins afwijken, en afhankelijk van de arbeidsmarkt zal wellicht moeten worden gewerkt met flexibele aanstellingen. Wij streven ernaar om het grootste deel van de bezetting te benoemen met leerkrachten die SIION na een jaarcontract een vaste aanstelling wil bieden.

OE3 - Personeelsbeleid: Bekwaamheid

Wij gaan er van uit dat er voldoende leerkrachten zijn die graag op een islamitische school werken. Bij de werving van de directie, de leerkrachten en het ondersteunend personeel is naast de beoordeling van de vakbekwaamheid een belangrijk toetsingscriterium dat alle medewerkers ook de burgerschapsvisie voor het onderwijs van SIION volledig onderschrijven, en dat zij bereid zijn om daar vol overtuiging invulling aan te geven.

Onze leidende principes, missie en visie willen wij terugzien in het handelen van het onderwijspersoneel. Bij de selectie en aanname van nieuwe leerkrachten speelt de visie op pedagogisch

en didactisch handelen mee. Van een leerkracht verwachten wij dat deze de leerling in beeld heeft, dat het onderwijs gericht is op de ontwikkeling van de individuele leerling, en dat de leerkracht hoge verwachtingen heeft van de leerlingen en hen kansen biedt door het onderwijs dat hij of zij zal verzorgen. De school zal een actief inwerkbeleid verzorgen rond de burgerschapsvisie. De kernwaarden en de burgerschapsaspecten vormen ook een belangrijk onderdeel van de beoordeling van het functioneren van leerkrachten en zijn een terugkerend aandachtspunt bij lesbezoeken.

Jaarlijks zal de schoolleider een scholingsplan opstellen. In dit scholingsplan staan de onderwijskundige doelen geformuleerd en welke vaardigheden verwacht worden van leerkrachten. Ook wordt beschreven welke scholingsactiviteiten worden ondernomen om deze doelen te behalen. Deze scholingsactiviteiten vinden plaats in de vorm van schoolbrede trainingen en studiedagen, maar ook door individuele trajecten en scholing op maat. Er is een leergang didactisch coachen die iedere leerkracht binnen drie jaar zal volgen.

Ook OOP'ers spelen een rol in de ontwikkeling van de leerling. Wij verwachten immers van alle medewerkers dat zij de leerling leren goed te functioneren in een sociale omgeving. Bij het aannamebeleid voor OOP'ers wordt de voorkeur gegeven aan krachten die de ambitie en de potentie hebben om scholing tot leerkracht te volgen.

Elke medewerker bespreekt jaarlijks de eigen ontwikkeldoelen (in een persoonlijk ontwikkelingsplan) met de schoolleider. Deze doelen komen aan de orde in de gesprekkencyclus. De ontwikkeldoelen worden mede bepaald door informatie uit leerling enquêtes, lesobservaties en nabesprekingen en teambesprekingen. De medewerkers geven aan welke scholing ze willen volgen en stemmen die af met de schoolleider. SIION wil een functieboek gebruiken waarin alle functies in het basisonderwijs zijn beschreven en genormeerd.

OE4 - Veiligheid op school

Basisschool Aida zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen in en om de school gedurende de schooldag. Dit blijkt onder andere uit de beleving van de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen. Basisschool Aida zal een veiligheidsbeleid maken, gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren.

Wij monitoren dit tenminste jaarlijks.

De school zal een coördinator aanstellen tegen pesten voor actief het beleid tegen pesten. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De uitingen van leerlingen en personeel zijn in lijn met de kernwaarden van SIION.

Op onze school bieden wij de leerlingen een goede basis voor hun toekomst. Wij geloven in het verwezenlijken van ambities en het benutten van kansen. Wij gaan voor resultaat, maar kijken verder dan alleen rekenen en taal. Vanuit de wetenschap dat iedereen talenten heeft, stimuleren wij eigenwijsheid, zelfstandigheid en samenwerking. In onze overtuiging is het belangrijk dat kinderen hun eigen ontdekken en uitdagingen aangaan.

Wij vinden het belangrijk dat alle leerlingen zich veilig en prettig voelen bij ons op school, wat bevorderend is voor het volgen van onderwijs en hun eigen ontwikkeling. Hierdoor wordt een verantwoorde basis gelegd voor hun latere maatschappelijke en sociale leven. Wij doen veel om (sociale) veiligheid te bevorderen en om ongewenst gedrag zoals pesten te voorkomen. Om dit proces verder te ondersteunen gebruiken wij de methode De Vreedzame School.

Een voorwaarde is dat regels en afspraken door eenieder worden nageleefd en dat wij met elkaar in gesprek blijven. Betrokkenheid en verantwoordelijk voelen voor de school zal bijdragen. Daarnaast is het belangrijk om leerlingen (jaarlijks), teamleden en ouders regelmatig te bevragen over dit onderwerp. De school gebruikt hiervoor de vragenlijsten binnen het instrument Werken met Kwaliteit - Primair Onderwijs (WMK-PO). Komen hier verbeter- en aandachtspunten uit, dan zal de school deze opnemen in haar jaarplannen.

Algemene doelen

- ❖ Het bevorderen en bewaken van veiligheids-, gezondheids- en welzijnsaspecten voor alle bij onze school betrokkenen.
- ❖ Het creëren van een sociaal-pedagogisch klimaat, waar alle betrokkenen zich prettig en gewaardeerd voelen.
- ❖ Het bijdragen aan preventie van vormen van incidenten, conflicten en machtsmisbruik.

Algemene omgangsregels voor iedereen

Het betreft omgang met elkaar in elke school gerelateerde situatie en betreft contactmomenten op diverse niveaus:

- ❖ onderwijsgevend personeel ⇌ leerling
- ❖ leerling ⇌ leerling
- ❖ onderwijsgevend personeel ⇌ ouder
- ❖ onderwijsondersteunend personeel ⇌ leerling
- ❖ onderwijsondersteunend personeel ⇌ ouder
- ❖ hulpouders ⇌ leerling
- ❖ stagiaires ⇌ leerlingen
- ❖ personeel onderling

Als stichting hanteren wij schoolregels die voor iedereen gelden. Hiervan zullen posters worden gemaakt. Deze moet in ieder leslokaal zichtbaar hangen. De school zal op vaste tijden in het schooljaar aandacht besteden aan de regels.

1. Ik ga respectvol om met mijzelf en anderen.
2. Ik tolereer pesten niet.
3. Ik mag zijn zoals ik ben.
4. Ik praat Nederlands, netjes en rustig tegen iedereen.
5. Ik ben verantwoordelijk voor mijzelf.
6. Ik houd mij aan de regels van de klas en de school.
7. Ik weet hoe ik iedere kwestie pratend kan oplossen
8. STOP = STOP

OE5 Meerjarenbegroting 2023-2027

Bij het opstellen van deze begroting zijn wij uitgegaan van normgetallen en gangbare verhoudingen, rond Rijksbekostiging voor scholen in de postcodegebieden waarin de Aida school het onderwijs verzorgt (NOAT), realistische leerlingaantallen, ratio's voor kostenposten per leerling per jaar, kosten per formatieplaats voor leerkrachten, directie of OOP, en ervaringsgegevens.

Daarbij nemen wij het schooljaar en een plafond aan leerlingaantallen per groep als uitgangspunt, om de kwaliteit van het begin af aan te kunnen bewaken. De grootste onzekerheid is de post huisvesting, en de daaraan gerelateerde reserveringen voor onderhoud en afschrijvingen.

De schatting van deze kosten zijn dermate onzeker, dat deze posten slechts PM kunnen worden begroot, totdat in overleg met de gemeente Den Haag passende huisvesting bekend wordt. Snel na de aanwijzing van de locatie, en vervolgens na de start van de school gaan wij deze begroting actualiseren en sturen op een evenwichtig begrotingsbeleid.

Een andere belangrijke begrotingspost die nog niet is ingevuld betreft voorschoolse opvang en begeleiding. SIIION streeft vanuit het belang van de vroegschoolse ontwikkeling van het kind naar een integraal kind centrum (IKC), en zal daarvoor de samenwerking zoeken met de gemeente, wijkinstellingen en overige relevante partners. Pas wanneer meer helderheid ontstaat over de locatie, de potentiële partners, en de haalbaarheid van een IKC, zowel qua gebouwde omgeving als financiering, kan daarvoor een reële begroting worden uitgewerkt.

Gezien het lerarentekort in Den Haag gaan wij uit van ondersteuning in het kader van het daartoe in het leven geroepen noodplan. Overigens is de inschatting dat er in de naaste toekomst nog meer belangstelling zal zijn voor het werken in het islamitisch onderwijs.

Een belangrijk onderdeel van de meerjarenbegroting is vanzelfsprekend het resultaat. Aangezien de huisvesting en daaraan gerelateerde kosten nog niet bekend zijn, is een positief resultaat geraamd, waaruit de kosten die nog onbekend zijn moeten kunnen worden gedragen.

Het streven is om naarmate de tijd vordert voldoende reserves op te bouwen. Deze zijn nodig om tegenslagen die zich kunnen voordoen te opvangen. Gaande de jaren, in ieder geval pas na een succesvol eerste schooljaar na oprichting, willen wij beleid ontwikkelen gericht op speciaal onderwijs.

De meerjarenbegroting is opgenomen in Bijlage Begroting en Formatie PO.

OE6 Huisvestingsverwachtingen en samenwerking kinderopvang

Wij vinden het belangrijk dat onderwijs en opvang naadloos op elkaar aansluiten. Wanneer kinderdagverblijf, peuterspeelzaal, school en buitenschoolse opvang onder één dak zijn te vinden, spreken wij van een Integraal Kindcentrum (IKC). Wij willen hierover het gesprek starten met de gemeente en opvanginstellingen om te komen tot de hiertoe meest passende samenwerking.

Goede onderwijshuisvesting is een randvoorwaarde voor kwalitatief goed (inclusief) onderwijs en het ondersteunen van verschillende onderwijsconcepten. Wij zijn met de gemeente Den Haag in overleg om onze verwachtingen te bespreken. Immers, de kwaliteit van de meeste schoolgebouwen blijft nog achter bij maatschappelijke verwachtingen en voldoet op plekken niet aan wettelijke eisen.

Wij willen een schoolgebouw met een laag energiegebruik en een gezond binnenmilieu. Een gebouw waarin voldaan wordt aan de wettelijke eisen ten aanzien van licht, luchtkwaliteit, geluid en temperatuur. Ook toegankelijkheid van het gebouw heeft onze aandacht.

Wij zijn voornemens om klein te starten (5 klassen), en zo mogelijk een groep voor voorschoolse educatie / kinderopvang. Gelet op de vraag naar een islamitische basisschool in de omgeving Laak en het belang van een voortvarende start, zijn wij bereid om tijdelijk gebruik te maken van een bestaand gebouw, of bij een bestaande school een aantal klassen in medegebruik te nemen, mits wij de ruimte hebben om onze activiteiten rondom de islamitische grondslag en de daarbij behorende faciliteiten uit te voeren.

Onze wensen en voorkeuren ten aanzien van de locatie van het gebouw bespreken wij vanaf het moment van indienen van de aanvraag proactief met de gemeente Den Haag.

OE7 Vrijwillige ouderbijdrage (hoogte en beleid)

De kosten van het onderwijs zijn voor rekening van de overheid. Scholen of ouderverenigingen mogen aan ouders een bijdrage vragen om de onkosten te dekken die niet in de overheidssubsidie zitten. De school is voor het organiseren van allerlei activiteiten, zoals schoolreisje, excursies, vieringen en feesten afhankelijk van deze bijdrage. Dit noemen wij de ouderbijdrage en is vrijwillig.

Op onze scholen doen alle leerlingen mee aan de schoolactiviteiten. Wij sluiten geen leerlingen uit omdat hun ouders de vrijwillige ouderbijdrage niet kunnen/willen betalen. Dat zou tevens ook niet mogen, en dat willen wij zeker ook niet!

De hoogte van de ouderbijdrage verschilt per school en wordt jaarlijks op voordracht van de schoolleiding door de medezeggenschapsraad vastgesteld. De schoolleiding en ouderraad bepalen in overleg waar de ouderbijdrage voor wordt gebruikt. Zij leggen hierover verantwoording af aan alle ouders. Voor de start hanteren wij een bedrag van €50,- per kind per jaar. Om de ouders met meerdere kinderen op onze school tegemoet te komen, past de school een korting toe van 20 euro bij het derde kind of meer. De minimale ouderbijdrage wordt gesteld op €30,- per kind per jaar.

OE8 - De wijze van uitvoering van afspraken over vroeg- en voorschoolse opvang en overleg over onderwijsachterstandenbeleid

Onderwijsachterstandenbeleid in het onderwijs en bij gemeenten heeft in de basis hetzelfde doel en dezelfde doelgroep. Niet elk kind heeft evenveel kans op een succesvolle loopbaan in het onderwijs. Dat heeft te maken met hun milieu van herkomst, maar ook met hoe de kinderopvang en scholen daarmee omgaan. Een gezamenlijk of afgestemd beleid om te werken aan onderwijskansen voor doelgroepkinderen ligt voor de hand.

Als bestuur en als school zullen wij deelnemen in de relevante lokale onderwijs-gerelateerde overleggen om onze leerlingen zo goed mogelijk onderwijs te kunnen geven. Reeds gemaakte afspraken hieromtrent zullen wij direct implementeren.

OE9 - De wijze van uitvoering van de Wet medezeggenschap op scholen

Meedenken en meebeslissen over de school is belangrijk voor de ouders, de medewerkers, en uiteindelijk voor de leerlingen. Zij kunnen op verschillende manieren meedoen en meedenken.

Medezeggenschapsraad

Basisschool Aida zal een eigen medezeggenschapsraad (MR) hebben. Deze raad zal bestaan uit personeel en ouders. De MR bespreekt beleidsmatige schoolzaken en is de formele gesprekspartner van de directie. De MR bestaat voor de helft uit ouders (oudergeleding) en voor de andere helft uit medewerkers van de school (personeelsgeleding). Deze geledingen worden gevormd op basis van een wettelijk bestaand kiesstelsel. Gezien de omvang van de school zal de raad in eerste instantie bestaan uit twee personeelsleden en twee ouders. De oproep hiertoe zal breed worden gecommuniceerd zodat veel mensen kunnen reageren. Zodra het team is geformeerd zullen wij ook starten met werving en selectie voor de MR.

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

Gezien de stichting van meerdere scholen door SIION zal naast de MR voor Basisschool Aida ook een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) voor SIION worden gevormd. In de GMR zitten vertegenwoordigers afkomstig van de scholen van SIION. De GMR is gesprekspartner van het Bestuur. Beleidszaken die school overstijgend zijn worden voorgelegd aan de GMR. Net als de Medezeggenschapsraden op de scholen bestaat de GMR uit ouders en medewerkers. De GMR heeft informatierecht en kan meedenken met het Bestuur.

Ouderparticipatie

De scholen geven op verschillende manieren invulling aan de ouderparticipatie. Het meedenken en meedoen kan door middel van een ouderraad, oudercommissie, school adviesraad, ouderpanel of een andere vorm van organisatie die bestaat uit ouders.

Model reglementen

Voor reglementen en statuten maken wij gebruik van de modelreglementen- en statuten van de Wet Medezeggenschap op Scholen.

Bijlage D1: Inhoud primair onderwijs Basisschool Aida

Bouwstenen voor burgerschap in het primair onderwijs

SLO heeft een handleiding gegeven voor leerdoelen per bouwsteen voor het burgerschapsonderwijs. SIION onderkent voor burgerschapsontwikkeling als bouwstenen en leerdoelen voor PO en VO:

1. Democratie, (vrijheid en gelijkheid, macht en inspraak, democratische cultuur)
2. Diversiteit, (identiteit, diversiteit, solidariteit)
3. Technologie en samenleving (globalisering, digitaal samenleven, technologisch burgerschap, duurzaamheid)
4. Denk- en Handelwijzen

	Primair onderwijs	Onderbouw voortgezet onderwijs
1	Vrijheid en gelijkheid	
1.1	Vrijheid en gelijkheid Leerlingen leren van, door en over de waarden van de democratische rechtsstaat. Dit begint met regels/afspraken in de eigen leefomgeving en breidt uit naar de publieke ruimte en samenleving.	Leerlingen reflecteren op het functioneren van de democratische rechtsstaat en de betekenis daarvan in het leven van burgers, en oriënteren zich op basiswaarden en de spanning daartussen.
2	Macht en inspraak	
2.1	Macht en inspraak Leerlingen leren manieren waarop ze besluitvormingsprocessen op vreedzame wijze kunnen beïnvloeden. Ze maken kennis met macht en gezag en de wijze waarop dit georganiseerd is op verschillende niveaus.	Leerlingen ontwikkelen inzicht in de werking van de democratische rechtsstaat. Ze analyseren maatschappelijke vraagstukken waarin machtsverhoudingen en besluitvormingsprocessen een rol spelen.
3	Democratische cultuur	
3.1	Democratische cultuur Leerlingen leren dat hun stem gehoord wordt en dat hun inbreng ertoe doet bij besluitvormingsprocessen in de klas. Zij ervaren dat de ander ook een stem heeft en ontdekken daarbij overeenkomsten en verschillen tussen mensen.	Leerlingen leren hun mening onderbouwd te uiten en anderen daar in discussie, debat of dialoog van te overtuigen. En hoe verschillen van inzicht, waarden, overtuigingen, belangen en emoties niet altijd overbrugd kunnen of hoeven worden.
4	Identiteit	
4.1	Identiteit Leerlingen ontdekken hun primaire en secundaire emoties, ambities, talenten en ontwikkelpunten. Ze raken bewust van identiteitsvorming en reflecteren op tradities, vieringen en rituelen.	Leerlingen verkennen hun ambities en toekomstverwachtingen. Ze onderzoeken met welke groep(en) ze zich verbonden voelen en waarom. Ze leren over spanningen tussen identiteitsaspecten.
5	Diversiteit	
5.1	Diversiteit Leerlingen leren woorden te geven aan wat de ander doet en wil en ontdekken daarin overeenkomsten en verschillen. Ze leren onderlinge conflicten vreedzaam op te lossen. Ze maken kennis met levensbeschouwelijke stromingen.	Leerlingen verkennen de diverse samenleving in Nederland in de context van een globaliserende wereld; met aandacht voor levensbeschouwelijke stromingen, waarden en overtuigingen.
6	Solidariteit	
6.1	Solidariteit Leerlingen ontwikkelen manieren om de eigen en de belangen van anderen te behartigen; alsmede uitsluiting, onrechtvaardigheid, discriminatie en ongelijke behandeling te herkennen en benoemen.	Leerlingen ontwikkelen inzicht in vraagstukken rond in- en uitsluiting, rechtvaardigheid en solidariteit, en hoe daarop te handelen. Ze herkennen het gelijkheidsbeginsel uit artikel 1 van de grondwet en passen het toe.
7	Digitaal samenleven	
7.1	Digitaal samenleven Leerlingen leren over de effecten van de online wereld op hun identiteit, persoonlijke (online) leven en op de publieke sfeer. Ze leren kritisch en creatief denken over media-inhoud en -processen en daar ook naar handelen.	Leerlingen ontwikkelen inzicht in het eigen mediagebruik en dat van de ander. Ze leren dat media invloed hebben op het sociale en politieke leven en op welke wijze. Ze onderzoeken de betrouwbaarheid van bronnen.
8	Duurzaamheid	
8.1	Duurzaamheid Leerlingen leren in duurzaamheidskwesties over verschillende waarden en belangen en de gevolgen daarvan voor de leefomgeving, nu en later. Ze leren duurzame keuzes te herkennen en te reflecteren op hun eigen gedrag.	Leerlingen leren over de spanningen tussen de waarden en belangen die verbonden zijn met People Planet Prosperity en die invloed hebben op de leefomgeving dichtbij en veraf, nu en later, en daarbij kritisch te zijn op eigen keuzes.
9	Globalisering	
9.1	Globalisering Leerlingen verkennen hoe zichzelf, klasgenoten en andere mensen in Nederland verbonden zijn met andere delen van wereld en leren over internationale samenwerking.	Leerlingen ontwikkelen inzicht in de verwevenheid en onderlinge afhankelijkheid van landen en gebieden, migratie en verdelingsvraagstukken; de rol van de EU en VN en hun eigen mogelijke invloed.
10	Technologisch burgerschap	
10.1	Technologisch burgerschap Leerlingen leren over de invloed van technologische ontwikkelingen op henzelf en hun leefomgeving. Ze leren ethische kwesties te herkennen en gaan in gesprek over verschillende perspectieven, die ze zelf kunnen innemen.	Leerlingen leren vraagstukken rond technologie te analyseren en er een mening over vormen. Ze zijn zich bewust van de invloed van technologische ontwikkelingen op hun eigen leven, dat van anderen, op politiek en samenleving.
11	Denk- en handelwijzen	
11.1	Denk- en handelwijzen Leerlingen leren kritisch denken en handelen, empathische vermogens, ethisch redeneren en communiceren. Deze denk- en handelwijzen worden toegepast in samenhang met de inhoud van de overige bouwstenen.	Leerlingen leren kritisch denken, ethisch redeneren, communiceren en ontwikkelen empathische vermogens. Deze denk- en handelwijzen worden toegepast in samenhang met de inhoud van de overige bouwstenen.

Hoofddoelen voor burgerschap in het primair onderwijs en bijbehorende leermiddelen

Met inachtneming van de bouwsteen die zijn ontwikkeld door het SLO voor het PO, volgt in de bijlage een nadere uitwerking van de bouwstenen met hun prioriteiten, onderverdeeld in hoofddoelen waarbij wij voor het primair onderwijs aangeven hoe ons aanbod daarop is afgestemd.

De hoofddoelen zijn achtereenvolgens:

1. **Wij geven onze leerlingen vanuit onze islamitische waarden onderwijs en vorming mee gericht op het worden van evenwichtige burgers die fatsoenlijk en respectvol omgaan met medemensen van alle achtergronden**

Leerkrachten in alle groepen besteden daarom aandacht aan:

- Zelfbeeld
- Zelfstandigheid
- Zelfredzaamheid
- Omgang met leerlingen
- Omgang met de leraren

Dat ziet er in de praktijk als volgt uit:

- Teamleden tonen voorbeeldgedrag
- De leerkrachten verwelkomen iedere ochtend de leerlingen bij de deur van het klaslokaal.
- De leerlingen stellen in elke groep aan het begin van ieder schooljaar afspraken en regels op. Zij beschrijven gewenst gedrag en hoe zij met elkaar willen omgaan. Zij leggen hierbij taken en verantwoordelijkheden vast en deze rouleren.
- Elke maand staat één van de regels centraal in de hele school. Deze regel staat bovenaan de nieuwsbrief van Aida en hangt zichtbaar in de hal en in alle lokalen. Elke leerkracht besteedt hier nadrukkelijk aandacht aan.
- Alle groepen krijgen wekelijkse een les in conflictoplossing en de sociale competenties die daarvoor nodig zijn.
- Leerlingen leren dat er in elk conflict meerdere gezichtspunten zijn. Daardoor leren zij elkaar te accepteren en ontstaat er meer begrip.
- Leerlingen leren wat opstokers en afbrekers zijn en teamleden stimuleren om deze te gebruiken.
- Leerlingen leren conflicten oplossen met behulp van handvatten van De Vreedzame School.
- Aida leidt leerlingen op als mediators op en zet hen in om onderlinge conflicten op te lossen.
- Leerlingen werken in en buiten de klas aan een weektaak. De leerkrachten bespreken dit klassikaal met de leerlingen en vanaf groep 6 spreken leerkrachten daarover in individuele gesprekken met leerlingen en in kindgesprekken met leerlingen en ouders.
- Het gedragsprotocol en anti-pestbeleid van Aida beschrijven hoe leerkrachten en leerlingen op een duidelijke, uniforme manier met pesten omgaan.
- Een kleine groep leerlingen krijgt trainingen sociale vaardigheden (SOVA).
- Aida gebruikt voor sociaal-emotionele ontwikkeling de leerlingvolgsystemen:
 - voor groep 1 en 2: Ontwikkelingsvolgmodel (leerlijnen jonge kind Parnassys)
 - vanaf groep 3: ZIEN!
 - De leerlingen die opvallen worden in de leerlingbespreking met de IB-er besproken.
 - Daarnaast is er 4 keer per jaar een groepsbespreking.

Met dit alles leren leerlingen onder meer:

- Respect te hebben voor zichzelf en de ander ('heb je naaste lief als jezelf').
- Reflecteren op hun eigen gedrag.
- Eerst een probleem zelf oplossen en als het niet lukt om hulp te vragen.

2. Wij leiden onze leerlingen op tot personen die hebben geleerd wat democratie inhoudt en daar ook naar handelen. Ze leren over maatschappelijke thema's hun mening te verwoorden.

Leerkrachten besteden in alle groepen expliciet aandacht aan:

- Leren luisteren naar elkaar.
- Leren beargumenteren.
- Leren elkaar te accepteren. Elkaars mening respecteren.
- Vrijheid van meningsuiting zonder de ander te kwetsen; democratische gedachtenwisseling.

In de praktijk is dat terug te zien in:

- Leerlingen stellen samen groepsregels op.
- Alle groepen kijken naar school televisieprogramma's waarin maatschappelijke thema's worden behandeld. Na de uitzending praat de klas verder over het thema.
- Groepen 1-3 kijken naar de TV-programma's Koekeloere en naar Huisje Boompje Beestje.
- Groepen 4-8 kijken naar het Jeugdjournaal en Nieuwsbegrip.
- Leerlingen van de groepen 7 en 8 doen kennis op over ons democratisch stelsel en onze overheid en leren met elkaar te spreken over maatschappelijke kwesties.
- De leerlingen van groep 6-8 stellen zich kandidaat en voeren campagne voor de leerlingenraad.
- Leerlingen uit groep 7 en 8 krijgen een training om te leren conflicten op te lossen.
- Vanaf groep 6 voeren leerkrachten kindgesprekken.
- Leerlingen uit groep 7 en 8 brengen bezoek aan de Gemeenteraad en aan de Tweede Kamer.

Jeugdjournaal, tv-weekjournaal, nieuws uit de natuur (Blink)

In de groepen 4 t/ 8 wordt wekelijks (soms dagelijks) het nieuws bijgehouden. De leerlingen bespreken deze nieuwsitems, actuele zaken die er in de hele wereld spelen (nieuwsbegrip).

Zo worden de leerlingen van Aida bewust van het feit dat de wereld groter is dan hun eigen omgeving. Zij leren dat er veel verschillende mensen en meningen zijn en dat wij vrij zijn deze meningen te laten horen. Zij leren ook dat er ook dingen gebeuren waar je geen vat op hebt en dat je soms anderen in de wereld kunt helpen, op verschillende manieren. In groep 7 en 8 krijgen de leerlingen een luistervraag mee bij het kijken naar het tv-weekjournaal en diepen zij dit samen verder uit in een discussie of debat.

Eigen omgeving leren kennen en cultuureducatie

Alle leerlingen van Aida leren over de geschiedenis en het heden van hun woonplaats en ervaren datze opgroeien in een veelzijdige leefomgeving.

Leerlingen in groep 1/2 ontdekken hun eigen omgeving vooral dankzij de projecten van Vroeg-en voorschoolse educatie (VVE). Alle leerlingen maken, dankzij het aanbod vanuit cultuureducatie, kennis met het culturele aanbod binnen onze gemeente. Elke groep woont elk jaar een of meerdere culturele activiteiten.

Behalve les op school brengen zij ook bezoeken aan belangrijke plaatsen binnen en buiten de gemeente. Hierbij geldt: hoe ouder het kind, hoe groter hun omgeving: van de stad, naar het land (met de instituties in Den Haag), naar de wereld (met ook internationale organisaties in Den Haag als Europol en de internationale gerechtshoven).

3. Wij voeden onze leerlingen op tot kinderen die meedoen, die actief betrokken willen zijn in de samenleving en die gericht zijn op samenwerking.

Wij besteden in alle groepen expliciet aandacht aan:

- Samenwerken
- Zelfstandigheid
- Zelfredzaamheid
- Omgang met leerlingen
- Omgang met de leraren
- Elkaars mening respecteren
- Samenwerken met de omgeving

In de praktijk is dat terug te zien in:

- De leerlingen leren hulp geven aan hun medeleerlingen als die daarom vragen.
- De leerlingen leren samenwerken door regelmatig groepsopdrachten te krijgen.
- De school doet jaarlijks mee aan acties voor goede doelen.
- De leerlingen krijgen in de klas taken te doen die dagelijks of wekelijks terugkeren. Bijvoorbeeld participeren in een klascommissie door te vegen, de dag start te maken op het digibord of op te ruimen.
- Vanaf groep 1 leren de leerlingen zorgdragen voor hun eigen spullen, die van een ander en materialen van school.
- De leerlingen leren in groep 1 en 2 al zelf keuzes maken in activiteiten door middel van het planbord (Digikeuzebord).
- Deelname aan verschillende sporttoernooien door de midden- en bovenbouw.

Ondersteunen van lokale stichtingen

Onze scholen zijn zich bewust van hun maatschappelijke functie. Zij ondersteunen regelmatige lokale stichtingen zoals de voedselbank en asielzoekerscentra door het houden van o.a. product inzamelingen. De leerlingen worden bewust gemaakt van hun omgeving en leren om anderen hulp aan te bieden wanneer het nodig is.

De avondvierdaagse

Door deel te nemen aan de avondvierdaagse wil Aida saamhorigheid en sportiviteit bevorderen. Tegelijk leren kinderen hun omgeving en stad beter kennen.

4. Wij voeden onze leerlingen op tot jongeren die kennis hebben van en respect hebben voor andere opvattingen en overtuigingen

Wij besteden in alle groepen expliciet aandacht aan:

- Het islamitisch geloof in het algemeen en andere religies.
- Leren luisteren naar elkaar.
- Leren filosoferen.
- Elkaars mening respecteren.
- Vrijheid van geloofsovertuiging zonder anderen te kwetsen.

In de praktijk is dat terug te zien in:

- Viering van de islamitische feestdagen op school.
- Lessen uit de methodiek van De Vreedzame School.
- Stilstaan bij de landelijke feestdagen.
- Kringgesprekken; 'filosoferen met kinderen' en bespreken van actuele thema's.

5. Wij richten ons op algemene ontwikkeling van de leerlingen en geven hen culturele bagage mee voor het leven

Wij besteden in alle groepen expliciet aandacht aan:

- Bewustwording van wie je zelf bent en van wie je bent ten opzichte van de ander.
- Je eigen talenten ontdekken en anderen daar deelgenoot van maken.
- Talenten van anderen ontdekken en daarvan genieten.
- Cultuur (zie verbeterplan cultuureducatie).

In de praktijk is dat terug te zien in:

- Lessen uit de methode van de Vreedzame School.
- Weektaken, die erop gericht zijn om kinderen hun eigen talenten te laten ontdekken (meervoudige intelligentie). Kinderen presenteren hun bevindingen hieruit regelmatig aan elkaar in de klas.
- Culturele activiteiten vanuit het verbeterplan cultuureducatie.
- Schoolbrede projecten met culturele activiteiten.
- Project mediawijsheid, inclusief cyberpesten.
- Bezoeken aan musea, de kinderboerderij, de bibliotheek, de landelijke islamkennisquiz enz.
- Expositie van creatief werk van leerlingen voor ouders, tijdens het schoolproject.
- Besprekingen van de actualiteit in de klas.
- Spreekbeurten en boekbesprekingen.
- Vieringen.
- Anasheed, verzorgd door een vakdocent.

6. Wij richten ons op het kind elders in de wereld; kennismaking met ontwikkelingssamenwerking

In bovenbouwgroepen komt aan bod:

- De verschillen (en overeenkomsten?) tussen onze cultuur en die van kinderen in de derde wereld.
- Lessen uit onze w.o.-methode Blink Wereld (aardrijkskunde, geschiedenis en natuur & techniek)
- Lessen uit de methode van de Vreedzame School.
- Onderwerpen uit het Jeugdjournaal.
- Achtergronden van armoede bezien vanuit de wereldgeschiedenis.
- Een keuze uit gemeentelijke initiatieven om in te participeren.
- Een inzamelingsactie ten behoeve van een derdewereldland, in samenwerking met de oudercommissie en liefdadigheidsinstellingen.

Geld inzamelen voor een goed doel

Jaarlijks zamelen leerlingen en team op Aida geld in voor een goed doel. De leerlingen leren dat mensen het elders op de wereld minder goed hebben dan wij hier in Nederland. Via een lessenserie over het onderwerp krijgen de kinderen achtergrondinformatie en horen zij waarvoor hun ingezamelde geld gebruikt wordt. Dit maakt kinderen ook bewust van het feit dat zij blij en tevreden mogen zijn met de middelen die wij tot onze beschikking hebben.

In didactisch opzicht zal voorts in samenspraak tussen directie en het team worden bepaald in hoeverre aanvullende lesactiviteiten kunnen worden ontwikkeld die aansluiten bij de inhoudslijnen die SLO aanreikt voor het PO:

<https://www.slo.nl/sectoren/po/inhoudslijnen-po/inhoudslijnen-orientatie-jezelf-wereld/>

Kennis, vaardigheden en gedrag

De genoemde bouwstenen worden alle ingevuld in het onderwijs van SIION voor het VO. Het PO bereidt de leerlingen daarop voor. De bouwstenen zijn daarom voor het PO vertaald in een programma dat meer aansluit bij de leefwereld van het kind in ontwikkeling. Voor het PO richt het onderwijs zich in eerste instantie op een basaal niveau van kennis, en geleidelijke ontwikkeling van houding en gedrag.

Met behulp van de methode De Vreedzame School wordt hier invulling aan gegeven.

Voor leerlingen in de onderbouw staan de sociaal-emotionele ontwikkeling en vorming centraal. Successievelijk wordt meer aandacht besteed aan cultuureducatie. In de bovenbouw komen vervolgens leerstukken als democratie en participatie meer centraal te staan. In het PO worden kennis en vaardigheden stap voor stap verder ontwikkeld, vanaf de middenbouw tot de bovenbouw. Eerst worden de hoofdoelen voor het burgerschap voor het basisonderwijs van Basisschool Aida beschreven. Het onderwijsplan voor deze bouwstenen wordt verder uitgewerkt in de bijlagen.

Prioriteit hebben:

- A) Sociaal-emotionele ontwikkeling
- B) Identiteitsontwikkeling (incl. diversiteit)
- C) Democratie (vrijheid en gelijkheid)
- D) Participatie
- E) Cultuureducatie (solidariteit, technologie en samenleving, duurzaamheid).

In de bovenbouw wordt nadrukkelijker aandacht besteed aan:

- A) Democratie (vrijheid en gelijkheid, macht en inspraak, democratische cultuur, globalisering)
- B) Participatie (denk- en handelwijzen).

Methodes

Bij de invulling van de burgerschapsopdracht in het PO gebruikt Aida verschillende methodes.

Groep 1 t/m 8 werken met belangrijke onderdelen uit het programma van De Vreedzame School. Dit programma beoogt een democratische gemeenschap waarin leerlingen een stem krijgen, zich verantwoordelijk voelen, zich positief sociaal gedragen en conflicten zonder geweld oplossen. De Vreedzame School is meer dan een lesmethode: het is een visie, een aanpak waarin de eigen kracht van kinderen centraal staat. Kinderen krijgen taken en verantwoordelijkheden in de klas, in de school, en ook in de omgeving van de school. Onder verantwoordelijkheid van de directeur maakt het team de vertaalslag van de lesmodules van DVS naar het islamitisch onderwijs.

Groepen 1 en 2 werken met het thematische VVE-programma Piramide (evt. digitaal) en met de lesmethode Rikki, een speels lespakket rond sociaal-emotionele ontwikkeling in de groepen 1 en 2.

De prestaties op het gebied van rekenen lopen landelijk terug, en Basisschool Aida neemt dit essentiële onderdeel vanaf de start dus zeer serieus. Voor rekenen zal in groep 1 en 2 worden gewerkt met Rekenplein, de kleuterversie voor de latere methode 'Wereld in Getallen' (versie 5).

Naut, Meander en Brandaan (aardrijkskunde, geschiedenis en natuur & techniek) biedt een totaalpakket voor wereldoriëntatie voor groep 3 t/m 8. Ontdekkend, onderzoekend en ontwerpend leren vormt de basis.

Vanaf groep 3 gebruikt Aida daarnaast ook het programma PRIMA. Dat beoogt het aantal leerlingen te verminderen dat pest of dat wordt gepest en heeft als einddoel om pesten te voorkomen.

Groepen 4 t/m 8 werken met Staal en wekelijks met de teksten van de begrijpend leesmethode Nieuwsbegrip XL. De teksten sluiten elke week aan bij de actualiteit en maatschappelijke onderwerpen. De inhoud van de tekst isaanleiding om met de kinderen in te gaan op deze actualiteit.

Onze analyse

De staat van het onderwijs is zodanig dat extra inzet nodig is op taal en rekenen.

Taalbeleid en extra inzet (lezen, remedial teaching) is des te meer noodzakelijk voor onze doelgroep.

Ter versterking van de basisvaardigheden voor leerlingen wordt voor de bovenbouw aanvullend op de gekozen lesmethoden gewerkt met de methoden van het NMI:

- voor Taalontwikkeling met Grip op Tekst;
- voor Rekenen met Foutloos Rekenen.

Deze methoden voor de bovenbouw worden vanaf het schooljaar 2025-2026 (start groep 6) geïntegreerd in het basisrooster.

Ter voorbereiding op het voortgezet onderwijs werkt Basisschool Aida samen met Indigo dat een aanbod voor groep 8 heeft ontwikkeld: Brugtoppers. Daaronder vallen de volgende lessen:

‘Iedereen is bijzonder’, met als doelen:

Leerlingen weten dat iedereen gelijkwaardig is en tegelijk bijzonder

Er heerst een positieve groepssfeer

Leerlingen kunnen zich ontspannen

Leerlingen hebben zelfvertrouwen

Leerlingen kunnen negatieve gedachten ombuigen naar positieve gedachten

‘Brugtoppers’, met als doelen:

Leerlingen zijn sociaal en emotioneel goed voorbereid op het voortgezet onderwijs

- Leerlingen kunnen omgaan met spanning

- Leerlingen gaan uit van hun kracht

- Leerlingen denken positief en voelen zich sterk

- Leerlingen kennen het belang van een positieve uitstraling en houding

- Leerlingen kunnen op een goede manier nieuwe sociale contacten aangaan.

Alle groepen werken voor godsdienst/levensbeschouwing conform de visie die wordt ontwikkeld door SION. Hierin staan de waarden centraal die de burgerschapsvorming van onze leerlingen stimuleren.

SOCIAAL EMOTIONELE ONTWIKKELING/VORMING (alle groepen)

We voeden onze leerlingen op tot fatsoenlijke evenwichtige jongeren die respectvol omgaan met medemensen van alle achtergronden en hun omgeving.

Leerinhouden			Leerervaringen	
Kennis <i>Wat moet je weten?</i>	Vaardigheden <i>Wat moet je kunnen?</i>	Houdingen/Attitude <i>Hoe stel je je op?</i>	Wat doen we binnenschools?	Wat doen we buitenschools?
- Leerlingen leren op een correcte manier met elkaar om te gaan (o.m. ter vermindering van pestgedrag) . - Leerlingen kennen de algemeen geldende omgangsregels zoals deze zijn opgenomen in alle daaraan gerelateerde schooldocumenten zoals bijvoorbeeld de pestprotocol en de schoolgids (omgang met elkaar, met de leraar en met alle anderen (ouders, gastdocenten, omwonenden etc.) - Leerlingen leren verschillende emoties te benoemen en te onderscheiden. - Leerlingen leren hun eigen emoties en persoonlijkheid steeds beter kennen. - Leerlingen leren dat andere mensen hun eigen gevoelens en gedachten hebben en dat deze af kunnen wijken van hun eigen gedachten en gevoelens. - Leerlingen krijgen inzicht in de persoonlijkheid van anderen (sociale cognitie). - Leerlingen ontwikkelen een gefundeerd zelfbeeld - Leerlingen leren hun sociale competenties te bevorderen	- Leerlingen zijn in staat te reflecteren op hun eigen gedrag, hun leerpunten te benoemen en hieraan te werken - Leerlingen zijn in staat te handelen volgens de islamitische gedragsnormen - Leerlingen zijn in staat hun emoties te herkennen en te beheersen - Leerlingen zijn in staat hun emoties onder woorden te brengen en op een gepaste manier op te lossen (conform stappenplan Vreedzame School) - Leerlingen leren zoveel mogelijk eerst zelf conflicten op te lossen en zo nodig hulp in te schakelen - Leerlingen kunnen in groepjes samenwerken	- Leerlingen respecteren de gedragsregels die gelden binnen publieke ruimtes en leven deze na (bijvoorbeeld bij museumbezoek, op school etc...) - Leerlingen tonen respect voor zichzelf, de ander en de naaste omgeving. - Leerlingen nemen een lerende houding aan, d.w.z.: - ze staan er open voor hun fouten te erkennen - dat ze bereid zijn lering uit hun fouten te trekken - Leerlingen nemen een open houding aan jegens anderen in geval van een conflict/incident. D.w.z. dat ze bereid zijn het verhaal van de ander aan te horen en op zoek gaan naar een die een win-win-oplossing. - Leerlingen nemen een empathische houding aan	- Leerlingen worden systematisch en structureel bij hun sociaal-emotionele ontwikkeling ondersteund a.d.h.v. een leerlingvolgsysteem (Zien) - De pedagogische behoeften van leerlingen worden in kaart gebracht en vervuld door leerkrachten a.d.h.v. gesprekken, observaties, analyses en evaluaties (Zien). Dit gebeurt (afhankelijk van de norm) zowel op individueel- (handelingsplan) als op groepsniveau (pedagogisch groepsplan) gedaan. - Tijdens de godsdienstlessen wordt aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. - Leerlingen uit groep 7 en 8 worden opgeleid conflicten op te lossen in een training mediëren bij conflicten.	- Organiseren van uitwisselingsprojecten met andere scholen op het gebied van seo (bijv. mediatorentraining)

IDENTITEITSONTWIKKELING (alle groepen)

Leerinhoud	Leerervaringen
------------	----------------

Kennis <i>Wat moet je weten?</i>	Vaardigheden <i>Wat moet je kunnen?</i>	Houdingen/Attitude <i>Hoe stel je je op?</i>	Wat doen we binnenschools?	Wat doen we buitenschools?
Cultuur - (her)kennen van uitingen van de eigen cultuur Pluriformiteit - begrip multiculturele samenleving - vormen van jongerencultuur Geestelijke stromingen - belangrijke kenmerken diverse godsdiensten herkennen - religieuze voorschriften onderscheiden - symboliek en rituelen	- herkennen uitingen van cultuur en religie in straatbeeld - verplaatsen in de ander/ perspectiefwisseling - rekening houden met opvattingen van anderen - herkennen discriminatie en uitsluiting - omgaan met vrijheden en beperkingen - zelf onderscheid maken tussen goed en slecht en dit vergelijken met wat gangbaar is in de samenleving	- (realistisch) zelfbeeld - zelfwaardering - respect voor elkaars (culturele of levensbeschouwelijke) achtergrond - gelijkwaardigheid	- project of thema oversamenleven in de multiculturele maatschappij - er wordt dagelijksgebeden op school - het verzorgen van godsdienstlessen. - project of thema overgeestelijke stromingen	- kennismaken met geloofsuitingen van andere mensen/groepen (bijv. bij leeftijdsgenoten thuis) - bijwonen religieus ritueel en/of bezoekgebedshuizen - bezoek van plekken in de eigen omgeving met symbolische betekenis

DEMOCRATIE (alle groepen)

**Wij voeden onze leerlingen op tot personen die weten wat democratie inhoudt en die daar ook naar handelen.
Ze leren hun mening over maatschappelijke thema's te verwoorden.**

Kennis <i>Wat moet je weten?</i>	Vaardigheden <i>Wat moet je kunnen?</i>	Houdingen/Attitude <i>Hoe stel je je op?</i>	Hoe werkt Aida hieraan binnen school?	Wat doen we buitenschools?
Democratische procedures Op school - Werking van democratie in de praktijk, in de klas en op school - Gezamenlijke besluitvorming bij opstellen en handhaven van regels en normen op school - Wat is kritiek? Kernwaarden democratie - Vrijheid van meningsuiting - Gelijkwaardige behandeling - Tolerantie - Kritiek - Nederland als democratische rechtsstaat - Machtenscheiding - Scheiding van staat en religie - Gelijkheidsbeginsel, rechten en plichten van burgers Omgaan met media - De rol van media in de democratische samenleving	Democratische spelregels hanteren , in klas en op school Mening vormen - Eigen standpunt bepalen en verwoordenzonder anderen te kwetsen - Eigen standpunt bijstellen op basis van argumenten - Eigen mening geven - Openstaan voor mening van anderen - Naar elkaar luisteren - Elkaars mening respecteren Conflict hanteren - Omgaan met kritiek - Op passende wijze kritiek geven - Oplossingsgericht denken en handelen (bv mediation) - Je inleven in de gevoelens van de ander (empathie) Informatie verwerken - Van verschillende media informatie beoordelen en verwerken - Internet veilig gebruiken	Respectvol - Democratische spelregels naleven - Kernwaarden hanteren: gelijkwaardige behandeling, vrijheid van meningsuiting, tolerantie en diversiteit in de klas, school en de samenleving Betrokken en medeverantwoordelijk - Te tonen binnen de eigen groep, op school en in de omgeving	- De Vreedzame school (klassen vergaderingen en democratie): - conflict hantering - gezamenlijke klassenregels - klassenvertegenwoordiger - gekozen mediators - deelname leerlingenraad (zie bijlage leerlingenraad) - bijdragen aan schoolkrant - lezen literatuur in de klas - (groeps) discussie en debat over actuele onderwerpen (m.b.t. democratie) in Nederland en de wereld - programma sociaal-emotionele ontwikkeling - wekelijks nieuwsbegrip Groep: 1/2 Koekeloere 3/4 Huisje boompje beestje 5/6 nieuws uit de natuur 7/8 schoolweekjournaal 5t/m 8 jeugdjournaal, godsdienstmethode Aida, actueel maatschappelijke thema's: Prinsjesdag, verkiezingen, Anne Frankkrant) - W.O: Europese staatsinrichting	- de krant lezen - jeugdjournaal kijken - informatiebronnen op internet (veiligheid!) benutten - kiezen uit aanbod van media - deelnemen aan buitenschoolse activiteiten - bezoek aan Huis van de democratie

PARTICIPATIE (alle groepen)

We voeden onze leerlingen op tot mensen die “meedoen”, die actief betrokken willen zijn op de samenleving en gericht zijn op samenwerking.

Leerinhouden			Leerervaringen	
Kennis <i>Wat moet je weten?</i>	Vaardigheden <i>Wat moet je kunnen?</i>	Houdingen/Attitude <i>Hoe stel je je op?</i>	Wat doen we binnenschools?	Wat doen we buitenschools?
Sociaal-culturele participatie - mogelijkheden voor sport, ontspanning en cultuur in de eigen woon- en leefomgeving - normen en omgangsvormen in de publieke ruimte('stadetiquette') - bestaan en werking webcommunities - veiligheid en omgangsvormen in de virtuele ruimte(veilig internetten) - inzicht in gevolgen van 'asociaal gedrag' in de openbare(fysieke en virtuele) ruimte - mogelijkheden voor maatschappelijke activiteiten (ideëleorganisaties, vrijwilligerswerk) Veiligheid en handhaving - inzicht in rol en taken van (wijk)politie Economische participatie - ondernemingsverenigingen en consumentenorganisaties als informatiebron - rechten en plichten van producent en consument - inzicht in relatie tussen eigen inkomsten en bestedingsmogelijkheden - (ver)kennen van levensterreinen werken, zorgen,ontspannen - (ver)kennen van eigen wensen en mogelijkheden op arbeidsmarkt en/of vervolgopleidingen	Sociaal-culturele participatie - mogelijkheden verkennen voor invulling vrijetijd - actief deelnemen aan school-/klassenactiviteit - invloed uitoefenen op besluitvorming op school (met leerlingen uit meerdere groepen) - activiteiten voor vrijetijdsbesteding plannen en organiseren - indien nodig zoekt en accepteert ondersteuning bij invulling vrije tijd - benut mogelijkheden van ondersteuning - gedragsregels in openbare ruimte naleven - als consument kritisch en bewust kunnen kiezen - als producent een nuttig kwalitatief en eerlijk product te leveren - factoren als nut, duurzaamheid, kwaliteit,prijs, betaalbaarheid meewegen - budgetteren - aankopen overwegen in het licht van de eigenfinanciële situatie - kritisch producten kiezen op basis van overwegingen (duurzaamheid, milieu) - bronnen raadplegen	- bereidheid tot initiatief nemen (bijv. bij invulling vrije tijd) - verantwoordelijkheid nemen binnende school en in de openbare ruimte (orde, omgaan met elkaar, elkaar aanspreken) - verantwoordelijkheid willen nemen voor gedrag in de openbare ruimte - betrokkenheid bij aspecten van de samenleving (op niveau van school, buurt of gemeente) - verantwoordelijkheid t.o.v. deel van de samenleving (buurt, milieu) - bereidheid tot naleven regels m.b.t. samenleven/ omgaan op school, thuis in de publieke ruimte - verantwoordelijkheid willen nemen als consument	- meedoen aan activiteiten gericht op het versterken van de schoolgemeenschap (feest, kamp, iftar) - meewerken aan (school)actie ter ondersteuning van een goed doel - aspect van leefbaarheid rondom de school aan de orde stellen - acties ter verbetering van de buurt/school - internet gebruiken voor discussies(webcommunities) - goede doelen steunen - een geldinzameling houden, bijvoorbeeld voor armen in Afrika - gastspreker van vrijwilligers- of ideële voorbereiding en nabespreking van organisatie in de klas voor (maatschappelijke) stages en/of buurtacties	- mogelijkheden verkennen om deel te nemen aan club of vereniging (sport, ontspanning) - leerlingen nemen deel aan de brede schoolactiviteiten

CULTUUREDUCATIE (alle groepen)

We laten onze leerlingen kennismaken met kunst- en cultuuruitingen, zodat hun inzicht hierin verdiept wordt, ze van culturele bagage voorzien worden en hun algemene ontwikkeling verruimd wordt.

Leerinhouden			Leerervaringen	
Kennis <i>Wat moet je weten?</i>	Vaardigheden <i>Wat moet je kunnen?</i>	Houdingen/Attitude <i>Hoe stel je je op?</i>	Wat doen we binnenschools?	Wat doen we buitenschools?
Kunsteducatie - Leerlingen kennen een aantal zeer beroemde Nederlandse kunstenaars en weten wat hen typeert. - Leerlingen kunnen verschillende vormen van kunst onderscheiden (beeldende vorming, film, theater, architectuur, kalligrafie, literatuur/dichtkunst) - Leerlingen leren beeld, taal, 'muziek', spel en beweging als communicatiemiddel te gebruiken en leren er hun gevoelens en ervaring mee uit te drukken (=uiten). - Leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren en ze leren te evalueren - Leerlingen leren hun kunstzinnige en creatieve vermogens te gebruiken. - Leerlingen leren dat je door kunst te bekijken/beluisteren (receptieve kunsteducatie) zelf beter kunst kunt beoefenen (actieve/productieve kunsteducatie)	Kunsteducatie - Leerlingen kunnen zowel kunst bekijken/beluisteren (kunstbezoek) als zelf kunst maken (kunstbeoefening) door beroep te doen op hun kunstzinnige en creatieve talenten en competenties. Deze competenties worden hierdoor verder ontwikkeld. (Anasheed, theater, beeldende vorming, films, architectuur, literatuur) - Leerlingen leren de verschillende facetten van diverse voorwerpen te onderzoeken aan de hand van de aspecten als kleur, vorm, ruimte, textuur en compositie. - Leerlingen kunnen tekeningen en ruimtelijke (3-D) werkstukken maken - ze leren liedjes en ritme-instrumenten (islam) te gebruiken als ondersteuning bij het zingen; - Leerlingen zijn in staat spel en beweging binnen het kader van cultuuruiting in te zetten.	Kunsteducatie - Leerlingen zijn bereid hun kunstzinnige talenten en competenties te ontwikkelen, zowel door zelf aan de slag te gaan als door kunst te bekijken en te ervaren. - Leerlingen zijn bereid kunstzinnige/creatieve initiatieven te nemen ter invulling van hun vrije tijd bijvoorbeeld. - Leerlingen respecteren de gedragsregels die gelden binnen publieke ruimtes en leven deze na (bijvoorbeeld bij museumbezoek, op school etc...) - Leerlingen zijn bereid verantwoordelijkheid te nemen als consument	- meedoen aan culturele activiteiten gericht op het versterken van de schoolgemeenschap (feest, kamp, iftar) - gastlessen van een kunstenaar, dramadocent, anasheeddocent - huren/lenen van projectkisten kunst en cultuur - het maken van een schoolvoorstelling - het maken van een tentoonstelling die verband houden met erfgoed educatie, kunst en cultuur. Dit komt mede aanbod tijdens aardrijkskunde- en geschiedenislessen. - het houden van kunstweken - het houden van feest/viering met behulp van kunst en cultuur	<u>Reflectie en kennis opdoen.</u> - Bij elkaar 'in de keuken kijken'. - Vertellen over gewoontes, gebruiken, eten etc. - Uitnodigen van gasten die vertellen/laten zien over hun cultuur (of hoe die was). - 'De buurt/de wijk in', kennis maken met andere religies en andere scholen bezoeken.

Erfgoededucatie - Leerlingen leren wat het begrip ‘cultureel erfgoed’ betekent. Dit omvat monumenten, landschappen en archeologische vondsten, bibliotheken en archieven, museale voorwerpen en het geheel van gewoonten, tradities, verhalen, rituelen en gebruiken (= immaterieel of levend erfgoed). - Leerlingen leren in, van en over hun eigen leefomgeving. - Leerlingen verwerven enige kennis overen krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed (=kennis opdoen) Media-educatie -Leerlingen leren vormtaal en de inhoud van media te interpreteren. -Leerlingen leren te bepalen door welke belangen of waardesystemen de inhoud van de media wordt gestuurd. - Leerlingen worden bewust van de plaatsen rol van media.	Erfgoededucatie - Leerlingen kunnen leerstof met sporen uit het verleden verbinden in de directe omgeving. - Leerlingen kunnen een aantal archeologische vondsten benoemen/omschrijven - Leerlingen kunnen de archeologische vondsten linken aan aardrijkskunde en geschiedenis Media-educatie - Leerlingen kunnen bewust, kritisch, veilig en actief omgaan met (nieuwe) media - Leerlingen kunnen het onderscheid benoemen tussen de rol en de functie van media: • media als technologie: de omgang met apparaten en technieken; • media als leermiddel: nieuwe mediavormen bij leerprocessen, zoals bijvoorbeeld serious gaming; • media als communicatie-middel: hier staat de werking van media in de maatschappij centraal (informatie-vaardigheden, veiligheid & privacy, en journalistiek & entertainment); media als expressiemiddel en kunstvorm.	-Leerlingen uiten zich op een respectvolle manier over het werk van anderen. - Leerlingen respecteren elkaars gevoelens / meningen (zodat er een veilige sfeer en pedagogisch klimaat, waarbinnen kinderen zich kunnen/durven te uiten).	- nascholingsactiviteiten op het gebied van expressie en cultuureducatie - anasheed/liedjes tijdens de reguliere en levensbeschouwelijke lessen -houden van voorleeswedstrijd - deelname/betrokkenheid bij de Kinderboekenweek - deelname aan de nationale voorleesdag -a.d.h.v. werkstukken <u>Uiten.</u> Het ontwikkelen van de eigen creativiteit wordt gestimuleerd m.b.v. de volgende disciplines: - Drama - Beeldend - Audiovisueel - Letteren <u>Media</u> - volgen jeugdjournaal (media als leermiddel) - ICT-lessen - werken binnen een ELO (elektronische leeromgeving) -inlichting over (veilig) gebruik van media (inclusief social media) -ontwikkelen/ontwerpen van digitale schoolkrant, collageset etc als expressiemiddel	- bezoek brengen aan musea: kunst, cultureel erfgoed, historisch erfgoed - bezoek aan bibliotheek - in het kader van kunst en cultuur bezoek brengen aan religieuze instellingen - bezoek brengen aan podiumkunsten: theater, islamitische liederen -participeren aan landelijke projecten waaronder de anasheedtour
--	--	---	---	--

DEMOCRATIE Groep 7/8

Leerinhouden			Leerervaringen	
Kennis <i>Wat moet je weten?</i>	Vaardigheden <i>Wat moet je kunnen?</i>	Houdingen/Attitude <i>Hoe stel je je op?</i>	Wat doen we binnenschools?	Wat doen we buitenschools?
Kernwaarden van democratie in Nederland - Nederland als democratische rechtsstaat - machtscheiding - scheiding van staat en religie - gelijkheidsbeginsel, vrijheidsrechten van burgers Democratische procedures - Tweede Kamer, Eerste Kamer - democratische besluitvorming in het parlement Politiek stelsel - politieke partijen - landsbestuur en gemeentebestuur - politieke participatie van burgers Internationale rechtsstaat - Internationale conflicten - Conflictbeslechting in het Vredespaleis	Informatieverwerking - informatie verwerken en beoordelen - internet (veilig) gebruiken voor informatieverwerving en communicatie Meningsvorming - mening kunnen vormen over actuele (politieke) onderwerpen - standpunt/mening kunnen verwoorden in discussie of debat - eigen standpunten kunnen bijstellen op basis van argumenten Hanteren van democratische procedures - bij besluitvorming (in de eigen groep) Conflicthantering - actief kunnen zoeken naar oplossingen bij conflicten Belangen behartigen - verschil zien tussen eigen belangen en belangen van een groep of gemeenschap	Respect en wederkerigheid - respect voor gelijkwaardigheid van alle mensen - respectvol omgaan met verschillen tussen mensen - aanvaarden van democratie en pluriformiteit in Nederland - aanvaarden van democratisch genomen besluiten - respect voor minderheidsstandpunten Betrokkenheid en verantwoordelijkheid - betrokkenheid bij de samenleving op het niveau van de eigen leefomgeving en wijk, gemeente, land en de wereld	Project of thema 'democratie en rechtsstaat' - vertegenwoordiger kiezen voor leerlingenraad - bespreken wat er speelt in de leerlingenraad - gastsprekers (bijv. vanuit politiek of maatschappelijke instelling) - discussie en dialoog over actuele onderwerpen - bijdragen leveren aan schoolkrant (of ander medium) - lezen samsam - jeugdjournaal volgen (opnemen) - programma sociaal emotionele ontwikkeling (Vreedzame school) - nieuwsbegrip - een internationaal conflict behandelen	- excursie naar het parlement - excursie naar een rechtbank - excursie naar het bezoekerscentrum van het Vredespaleis -

PARTICIPATIE Groep 7/8

Leerinhouden			Leerervaringen	
Kennis <i>Wat moet je weten?</i>	Vaardigheden <i>Wat moet je kunnen?</i>	Houdingen/Attitude <i>Hoe stel je je op?</i>	Wat doen we binnenschools?	Wat doen we buitenschools?
Sociaalculturele participatie - kennis van mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding (voorzieningen en activiteiten) - kennis van mogelijkheden voor maatschappelijke activiteiten (ideële organisaties, vrijwilligerswerk) Economische participatie - inzicht in relatie tussen eigen inkomsten en bestedingsmogelijkheden - (ver)kennen van levensterreinen werken, zorgen, ontspannen - (ver)kennen van eigen wensen en mogelijkheden op arbeidsmarkt en/of vervolgopleidingen	- plannen en organiseren activiteiten voor vrijetijdsbesteding - indien nodig: zoekt en accepteert ondersteuning bij invulling vrije tijd - benut mogelijkheden van ondersteuning - kan budgetteren - overweegt aankopen in het licht van de eigen financiële situatie - kiest producten kritisch op basis van overwegingen (duurzaamheid, milieu) - raadpleegt bronnen	- betrokkenheid bij aspecten van de samenleving (op niveau van school, buurt of gemeente) - verantwoordelijkheid t.o.v. deel van de samenleving (buurt, milieu) - bereidheid tot naleven regels m.b.t. samenleven/ omgaan op school, thuis en in de publieke ruimte	- (mede) organiseren van acties gericht op versterken van de schoolgemeenschap (bijv. kamp, viering, feest) - gastspreker van vrijwilligers- of ideële organisatie in de klas - voorbereiding en nabespreking van (maatschappelijke) stages en/of buurtacties - leerlingen nemen deel aan de school Olympiade van Gemeente Ede	- school- of buurtactie houden om iets voor elkaar te krijgen of om een probleem op te lossen

PARTICIPATIE Groep 7/8

Kennis <i>Wat moet je weten?</i>	Vaardigheden <i>Wat moet je kunnen?</i>	Houdingen/Attitude <i>Hoe stel je je op?</i>	Wat doen we binnenschools?	Wat doen we buitenschools?
- uitingen van de eigencultuur en van andere culturen (her)kennen - jongerenculturen (stijlen)(her)kennen - diversiteit in de Nederlandse samenleving(her)kennen - wat is migratie? - motieven van migratie - wat is integratie? - wat is radicalisering?	- kunnen omgaan met mensenuit verschillende (sub)culturen - kunnen reflecteren op eigenovertuiging - kunnen wisselen vanperspectief - relatie leggen tussen eigenovertuiging en gedrag - kunnen omgaan metgroepsdruk	Zelfwaardering - zelfbeeld (steeds meer helder krijgen) Respect en wederkerigheid Verdraagzaamheid - openstaan voor ontmoeting - bereidheid zich te verplaatsen in hetperspectief van anderen - bestrijding van discriminatie en/ofuitsluiting	- uitnodigen spreker (leerlingen) eenmet specifieke identiteit - moskeebezoek - er wordt dagelijks op school gebeden - uitnodigen van de buurt voor Iftar. - onderwijs geven in religieuze en spirituele stromingen. - tijdens godsdienstlessen aandacht schenken aan christelijke feestdagen, zoals Pasen en Kerstmis	- bezoek aan musea met aandacht voor aspecten van identiteitsontwikkeling (bijv. lokale en nationale historie, herdenkingscentra, Anne Frank Huis) - bezoek aan gebedshuizen vanverschillende godsdiensten

